Ҳ.НВ.
с. кпиж.
ССР
6 ОКТ

КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

Қишлоқ ҳақиқати

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг газетаси

ГАЗЕТА 1974 ЙИЛ 1 ЯНВАРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

6 ОКТЯБРЬ 1982 ЙИЛ, ЧОРШАНБА
№ 228 (2.634).
Баҳоси 3 тийин.

БУГУН—ҲАММАНИНГ ЎРНИ ДАЛАДА

РЕСПУБЛИКА МАТБУОТ

МАРКАЗИ ХАБАР ҚИЛАДИ

ИЛҒОРЛАР ИБРАТИ ЗАФАРГА ЧОРЛАЙДИ

Республикамизда мавсум бошидан буён 3.404.571 тонна пахта тайёрланди, шу жумладан машинада терилган пахта 1.533.953 тоннага етди. Тайёрлов пунктларига 226.214 тонна ингичка толали пахта топширилди.

Ўтган якшанба ва душанба куни бўлиб ўтган ёғингарчилик кунлик суръатга таъсир этмай қолмади. 4 октябрь куни 61.905 тонна пахта йиғиштирилди.

ТАБИАТ ҚИЙИНЧИЛИКЛАРИНИ ТЕЗРОҚ ЕНГАЙЛИК, «ОҚ ОЛТИН» ТОПШИРИШ КУНЛИК СУРЪАТЛАРИНИ КЎТАРАЙЛИК! БАРЧА ТЕРИМ ТЕХНИКАСИДАН ЮҚОРИ УНУМ БИЛАН ФОЙДАЛАНИНГ! ТЕРИМЧИЛАР МУСОБАҚАСИ КЕНГ АВЖ ОЛАВЕРСИН!

Бухоро

Ғиждувон районидаги **Энгельс номли колхоз пахтакорлари дастлабки довондан ошдилар —хўжаликда пахта тайёрлаш йиллик плани бажарилди. Давлатга 4.200 тонна пахта, шу жумладан 700 тонна ингичка толали пахта топширилди.** Колхозда гектаридан олинган ҳосил 36 центнерни ташкил этди.

Ҳозиргача гектаридан 50 центнердан ҳосил олган **Тешабой Бекмуродов ва Саид Мустақимов ўртоқлар бошлиқ бригадалар юксак натижаларга эришдилар. Механик-ҳайдовчилардан Оллаберди Жўраев, Ўктам Давронов, Нор Наврўзовлар машиналар бункеридан 80—100 тоннадан ҳосил тердилар.**

Хўжаликда кўпмингкилограммчилар мусобақасида беш юздан зиёд теримчи қатнашяпти. **Санобар Абдуллаева, Майсара Жумаева, Абера Шодиева каби чевар теримчилар хирмонга 10—12 тоннадан дурдона қўшдилар.**

Пешқадам хўжалик меҳнатчилари СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига оширилган мажбурият қабул қилдилар. Қўшимча 1.800 тонна пахта етиштирилиб, ялпи хирмон 6.000 тоннага етказиладиган бўлди.

Қоракўл районидаги «Октябрь» колхозидан **Фозил Шаропов бошлиқ бригада гектаридан 45 центнердан ҳосил олиб, дастлабки мажбуриятини бажарди. Коллективнинг янги марраси —ҳосилдорликни гектарига 60 центнерга етказиш.**

Шофиркон районидаги **«Жилвон» совхозида узум тайёрлаш плани шараф билан адо этилди.** Давлатга 2.200 тоннадан зиёд узум топширилди, унинг 700 тоннаси Москва, Челябинск, Чита шаҳарларига жўнатилди.

Сурхондарё

Область хўжаликлари уруғлик пахта тайёрлаш йиллик планини шараф билан бажардилар. 67 минг тонна ўрнига 68.370 тонна уруғлик ҳосил етказиб берилди.

Шеробод районидаги Нуриддин Муродов номли совхозининг **7-бўлими деҳқонлари йиллик топшириқни уддаладилар. 320 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 30,5 центнердан ҳосил олинди.** Ялпи хирмоннинг 70 процентн машиналарда териб олинди. Коллектив аъзолари ҳосилдорликни 35 центнерга етказиш мажбуриятини қабул қилдилар.

Областда 3 та хўжалик, 18 та бўлим, 255 та бригада социалистик мажбурият ҳисобига пахта топширяпти. Кеча пахтазорларда 1.400 дан зиёд терим агрегати ишлатилди, ҳар бир агрегатнинг кунлик иш унуми 2,8 тоннани ташкил этди. Термиз районида бу кўрсаткич 3,7 тоннани, Гагарин ва Жарқўрғон районларида 3,3 тоннани ташкил этди. 4 октябрь куни Қумқўрғон районидаги «Партия XXVI съезди» колхозидан **ака-ука Хурсанд ва Тўра Қаюмовлар ўз ҳисобларига 12 тонна пахтани ёзиб қўйишди. Бу экипаж мавсум бошидан буён 465 тонна пахта терди ва 600 тонналик «оқ олтин» хирмони учун курашмоқда.**

Сирдарё

Оқолтин районидаги «Оқ олтин» аграр-саноат бирлашмасига қарашли **«Фарғона» совхоз-техникуми меҳнаткашлари Тошкент технологиясини моҳирлик билан қўллаииб, йиллик планни адо этдилар. Тайёрлов пунктларига 16.600 тонна пахта етказиб берилди, унинг 90 процентн бункерлардан бўшатилди. Ҳар бир агрегатнинг ўртача иш унуми 120 тоннани ташкил этди. Механик-ҳайдовчилардан А. Мирзаев, Х. Саидов, К. Комилов, А. Мамажоновларнинг ҳар бири 220-230 тоннадан пахта тердилар.**

Хўжалик коллективи СССР 60 йиллиги шарафига ҳосилдорликни 42 центнерга, умумий хирмонни 23 минг тоннага етказишга азму қарор қилди.

Оқолтин районидаги **Ризамат Мусамуҳамедов** номли ва Комсомол районидаги **«Баҳор» совхозлари пахта тайёрлаш йиллик планини бажардилар.** Бу совхозларда тегишли равишда 984 ва 350 тоннадан «оқ олтин» йиғиштириб олинди.

Наманган

Областда 25 та пахтачилик бригада ва звеноси социалистик мажбурият ҳисобига пахта топширяпти.

Тўрақўрғон районидаги «Шарқ юлдузи» колхозидан **Ҳамиджон Тожиаҳмедов бошлиқ бригада гектаридан 40 центнердан «оқ олтин» олиб, планни барвақт бажарди.** Тайёрлов пунктларига 320 тонна биринчи сорт пахта топширилди. Бригадада ҳосилдорлик 50 центнерга етказиладиган бўлди.

Уйчи районидаги **«Гулистон» совхози деҳқонлари шоли ўрим-йиғимини уюшқоқлик билан олиб боришяпти.** 12 та комбайн тинимсиз ишлаб турибди. Илғор механизаторлар —Маҳмуджон Жўраев, Рашид Азимов, Холбой Қирғизовларнинг ҳар бири кунига 6—7 гектар майдондаги ҳосилни ўриб-йиғиб олмоқда.

Самарқанд

Каттақўрғон райони пахтакорларига ўн кунлик якунларига кўра учинчи бор социалистик мусобақа ғолиби вимпели топширилди. Район далаларида 200 пахта териш машинаси ишлатилди, 4 октябрь куни уларнинг ҳар бири 5 тоннадан «оқ олтин» терди. **Ленин номли колхоздан Тожиевларнинг оилавий экипажи аъло меҳнат қилишди. Уларнинг ҳисобида 117 тонна пахта бор. «Правда» колхозидан Аҳмад Асанов ва Турсун Очилов каби механизаторларнинг ҳар бири кунига 10 тоннадан пахта топширяпти.**

Жомбой пахта тозалаш заводидан Камск ва Барнаул калава комбинатларига 400 тоннадан зиёд аъло сифатли тола жўнатилди.

Ургут районидаги «Октябрь» колхозидан Муҳиддин Йўлдошев бошлиқ бригада тамаки топшириш йиллик планини районда биринчи бўлиб бажарди.

Андижон

Пахта тайёрлаш йиллик планини бажарган Қўчқорбой Хўжақулов ва Восиджон Неъматуллаевлар бошлиқ бригадалар коллективларини Андижон районидаги «Ямбол» совхози дирекцияси бу зафар билан қутлади. Ҳар иккала коллектив 35 центнердан ҳосил олиб, айни пайтда 45 центнерлик хирмон учун курашмоқда.

Ленин районидаги «Правда Востока» колхозидан **Иммамин Раҳимов бошлиқ бригада давлатга пахта топшириш планини бажарди.** Гектаридан 40 центнердан ҳосил олинди. Эндиги кураш бу кўрсаткични 50 центнерга етказишдан иборат.

ҚҚАССР

Амударё райони колхоз ва совхозлари уруғлик пахта тайёрлаш планини анча ошиғи билан адо этишди. Топшириқдаги 5800 тонна ўрнига 7000 тонна уруғлик ҳосил топширилди. **Тўрткўл ва Элликқалъа районлари хўжаликлари пландан ташқари юзлаб тонна уруғлик пахта етказиб бердилар.**

Об-ҳаво ўз йўлига, иш ўз йўлига. Пахтакорлар бу нақлга қатъий амал қилмоқдалар. **Беруний районида ёмғир бўлиб ўтган бўлса-да, кунлик ўсиш 2 процентдан зиёдни ташкил этди.** «Ўзбекистон ССР 40 йиллиги» ва Охунбобоев номли совхозларда кунлик суръат қарийб 3 процентга етди.

Қашқадарё

Область механизаторлари юбилей йилида 360 минг тонна пахтани машинада териш мажбуриятини қабул қилиб, 4 октябрь куни 100 минг тонналик маррадан ўзиб кетдилар. Айниқса, **Қарши, Муборак ва Ульянов районлари механик-ҳайдовчилари ҳосил йиғим-теримини юксак суръатларда олиб боришяпти.**

Хоразм

Боғот районидаги «Ленинизм» колхозидан **Қодир Матмуродов** ва Димитров номли колхоздан **Алламберди Раҳмонов,** Янгиариқ районидаги Киров номли колхоздан **Отахон Ибодуллаев,** Хива районидаги Беруний номли колхоздан **Ёқуб Ёқубов каби механизаторлар мавсум бошидан буён ўз машиналари бункеридан 260—280 тоннадан пахта бўшатдилар. Уларнинг юбилей йили мажбуриятлари 350 тоннадандир.**

Жиззах

Арнасой районидаги Ю. Фучик номли совхоздан **Абдуалим Мамараҳимов бошқарувчилик қилаётган бўлим йиллик планни бажарди.** 419 гектар қўриқ ернинг ҳар гектаридан 28 центнердан ҳосил олинди. Унинг ҳаммаси машиналарда терилди.

Тошкент

Бўка районидаги янги ташкил этилган **«Кремль» совхозн мўл-кўл маккажўхори дони ҳосилни йиғиштириб олди. 810 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 90 центнердан «каҳрабо дон» олинди.**

«Биз —ҳаммамиз пахтакормиз!» Янгийўл районидаги «Партия XXI съезди» колхози далаларига келган Турсунали Азимов, бошлиқ пенсионерлар бригадаси ана шундай шиор асосида меҳнат қиляпти. 40 нафар меҳнат ветеранининг ҳар бири кунига 30—40 килограммдан пахта теряпти, ветеранлар тиклаган хирмон 28 тоннага етди.

Фарғона

Фрунзе районидаги «Сирдарё» колхозидан **Эркин Арслонов бригадаси пахта тайёрлаш йиллик планини бажарганлик ҳақида рапорт берди.** Гектаридан 35 центнердан ҳосил олган бригада аъзолари эндиликда 40 центнерлик марра учун курашмоқдалар.

Фарғона районидаги Ленин номли колхоздан **Ўлмасхон Қамбарова бошлиқ бригада қабул пунктларига 140 тонна биринчи сорт пахта жўнатиб, йиллик планини адо этди.**

Бувайда райони хўжаликларида киномеханиклар Обиджон Шарофиддинов, Аҳмаджон Ражабов ва Маҳмуд Камоловларнинг номини яхши билишади. Улар «оқ олтин» мавсуми давомида пахтакорларга беминнат хизмат кўрсатишяпти. Умуман районда 52 та кино қурилмаси ишлаб турибди.

«Партия XXII съезди» колхози Поп районидаги пахтачиликка ихтисослашган йирик хўжаликлардан бири. Ҳозир колхоз далаларида 19 та терим агрегати жавлон уряпти. Хўжалик заршуносларининг юбилей йилидаги аҳди юксак. Улар ҳосилдорликни гектар бошига 50 центнерга етказиш учун курашишмоқда. Пахтакорлар ўртасидаги меҳнат беллашувида Алишер Арслонов бошчилик қилаётган механизациялашган бригада аъзолари пешқадамликни қўлдан беришмаяпти.

СУРАТДА: механизациялашган биргада бошлиғи Алишер Арслонов (ўнгдан иккинчи) механизаторлар Обиджон Ҳамидов, Бозоржон Эрматова ва Ҳамиджон Калоновлар билан терилган пахта сифатини кўздан кечиряпти.

Ҳ. ҲАЙДАРОВ фотоси.
(ЎзТАГ).

УЛКАН ХИРМОН УЧУН

Республика областларида пахта тайёрлашнинг боришн тўғрисида шу йил 5 октябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён; тўртинчи устун — шу жумладан бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун — мавсум бошидан буён.

Тошкент	0,45	85,43	0,45	80,91
Хоразм	1,32	70,66	1,58	49,15
Бухоро	1,63	68,98	0,96	19,50
ҚҚАССР	1,47	64,18	1,47	45,50
Сурхондарё	1,62	59,79	1,20	37,50
Навоий	1,69	58,47	1,20	30,84
Сирдарё	0,88	58,22	0,89	63,88
Наманган	1,09	52,53	1,19	28,98
Жиззах	0,66	50,89	0,57	54,64
Андижон	0,78	50,86	0,91	21,52
Қашқадарё	0,90	48,62	0,58	28,03
Фарғона	0,65	47,45	0,91	20,30
Самарқанд	1,02	46,60	1,46	26,78
Республика бўйича	1,05	57,80	1,00	39,13
Шу жумладан ингичка толали пахта:				
Навоий	3,14	70,46	3,26	24,54
Сурхондарё	2,29	65,91	2,19	49,73
Наманган	0,28	63,78	—	4,53
Бухоро	2,46	43,62	—	—
Қашқадарё	1,34	43,57	0,58	16,31
Республика бўйича	2,01	58,00	1,57	35,15

ФАРҒОНА ОБЛАСТЬ ҒАЛЛАКОРЛАРИНИНГ МЕҲНАТ ҒАЛАБАСИ

Фарғона области қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари партия XXVI съездининг ва КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленумининг қарорларини амалга ошира бориб, маккажўхори ўрим-йиғимини ниҳоясига етказдилар ҳамда давлатга дон сотиш юзасидан оширилган социалистик мажбуриятларини бажардилар. Ғалла қабул қилувчи корхоналарга 50 минг тонна дон етказиб берилди, бу эса халқ хўжалик планидан 19,5 минг тонна кўпдир.

Областнинг барча районлари ва хўжаликлари меҳнат ғалабасига салмоқли ҳисса қўшдилар. Давлатга 6,9 минг тонна дон топширган Тошлоқ районининг хўжаликлари айниқса ўрнак кўрсатдилар. Охунбобоев, Қува, Риштон, Фрунзе районларининг колхоз ва совхозлари 1,8—2 йиллик дон тайёрлаш планларини адо этдилар.

Маккажўхоризорларни кенгайтириш ва унинг ҳосилдорлигини ошириш социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажариш имконини берди. 22 минг гектар майдоннинг ҳар гектаридан 70 центнерга етказиб қаҳрабо дон олинди. Қува ва Тошлоқ районининг хўжаликлари 80-91 центнердан маккажўхори дони йиғиштириб олдилар. Тошлоқ районидаги «Оқ олтин» хўжаликлараро корхонаси, Қува районидаги Димитров номли, Охунбобоев номли Боғдод районидаги «Большевик», Киров районидаги «Москва» Олтиариқ районидаги «Комсомол», Бувайда районидаги «Партия XX съезди» колхозлари, Риштон районидаги «Сўх» ва «Ленинград» совхозлари мўл ҳосил олдилар.

Тошлоқ районидаги О. Аҳмедова, О. Йўлдошев, Т. Раҳимов, Олтиариқ районидан Ю. Миробидов, Боғдод районидан Р. Раҳмонов, Ўзбекистон районидан М. Мирзараҳмонов бошчилик қилаётган комсомол ёшлардан иборат маккажўхорикорлик бригадалари ва бошқа кўпгина бригадалар гектар бошига 100—120 центнердан дон олиб, энг юксак кўрсаткичларга эришдилар.

Колхозчилар ҳамда совхоз ишчиларининг, қишлоқ хўжалиги, сув хўжалиги мутахассисларининг юксак меҳнат активлиги, партия, совет, қишлоқ хўжалик, тайёрлов органларининг, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг катта ташкилотчилик ҳамда сиёсий ишлари натижасида ана шундай муваффақиятлар қўлга киритилди.

Ҳозир область далаларида пахтани йиғиб-териб олиб давлатга топшириш, қишлоқ хўжалик йилини муваффақиятли якунлаш, СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини янги ютуқлар билан муносиб равишда кутиб олиш мақсадида келгуси ҳосил агротехника тадбирларини юқори сифатли бажариш учун қизғин иш давом этмоқда.

ЖАДАЛ СУРЪАТ, АЪЛО СИФАТ

Шу кунларда Ўзбекистон районидаги «Комсомол» совхозининг далаларида «зангори кема»лар ҳайқириғи авжида. Ҳосилнинг 80 процентини агрегатлар ёрдамида териб бериш мажбуриятини олган суворийлар ҳар бир фурсатдан оқилона фойдаланиб, суръат отига қамчи босмоқдалар. Биз хўжаликнинг Чкалов номли 5-бўлимидамиз. Суворийлар пахтазор денгизида ким ўзарга мусобақалашишяпти.

—63 гектар экин майдонимиз бор, —дейди бригадир У. Усмонов.—ҳар гектаридан 40 центнердан хирмон кўтариш учун курашяпмиз. Сиз кўриб турган агрегатларни Хайдарали Мелиев, Миродил Эргашев, Ғуломжон Муҳсинов, Рафиқжон Аҳмедов сингари бир-биридан эпчил суворийларимиз бошқаришяпти. Уларнинг меҳнатига ҳар қанча тасанно айтсанг арзийди. Мана шу механизаторларнинг ғайрат-шижоати билан йиллик пахта тайёрлаш планимизни муддатидан анча илгари ошириб ўринладик. Бу тўрт суворий бирбири билан ўзаро мусобақалашиб ишламоқда. Ҳар қайсиси 350 тоннадан ҳосилни «зангори бункер»дан бўшатиш мажбуриятини олган. Ҳозир эса терган пахталари 200 тоннани қоралаб қолди.

Бригадир ҳақ гапни айтди. Чиндан ҳам тўрт суворий —тўрт техника ихлосманди терим машинаси деҳқоннинг қўш қаноти эканлигини амалда исботлаяпти. Аслида хўжаликда бундай механизаторлар кўп. Ҳозир далаларда 60 дан зиёд агрегат ишламоқда. Илғор механизаторлар ғайрат-шижоати туфайли колхоз пахта тайёрлаш суръатини кундан-кунга ошириб район хўжаликлари ичида пешқадамлар сафида боряпти.

Охунбобоев районидаги «Победа» колхози пахтакорлари ҳам теримни қизғин олиб бормоқдалар. Бу хўжаликда ҳам пахта тайёрлаш жадал суръат, аъло сифат билан ўтказиляпти. Ҳар икки хўжалик заршунослари область қишлоқ хўжалик илғорлари қурултойида бирбирлари билан мусобақалашишга келишиб олган эдилар. Бу мусобақадошлар ўз ваъдаларига содиқ қолиб, пахта теримида марра сари шахдам одим ташлашмоқда.

А. ТЎХТАСИНОВ,
«Қишлоқ ҳақиқати» мухбири.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми адабиёт соҳасидаги хизматлари учун ёзувчи ўртоқ Олимбек Қўчқорбековни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

ҚАРДОШЛИК ВА ФИКРЛАР БИРЛИГИ ВАЗИЯТИДА

5 октябрь куни Кремлда КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев бошчилигидаги СССР партия-давлат делегацияси билан ВКП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ВСР Давлат Кенгашининг Раиси Чионг Тинь бошчилигидаги ВСР партия-давлат делегацияси ўртасида музокаралар бўлиб ўтди.

Совет томонидан музокараларда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари К. У. Черненко, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР мудофаа министри Совет Иттифоқи маршали Д. Ф. Устинов, КПСС Марказий Комитетининг секретари К. В. Русаков, КПСС Марказий Комитетининг аъзолари, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари И. В. Архипов ва СССР ташқи ишлар министрининг биринчи ўринбосари В. Ф. Мальцев;

Вьетнам томонидан — ВКП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ВСР Давлат Кенгаши Раисининг ўринбосари Тю Хюи Ман, ВКП Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, ВСР ташқи ишлар министри Нгуен Ко Тхать, ВКП Марказий Комитетининг аъзоси, ВСР Давлат Кенгашининг аъзоси, Вьетнам хотин-қизлар иттифоқининг раиси Нгуен Тхи Динь иштирок этдилар.

Л. И. Брежнев Совет Иттифоқи меҳнаткашлари КПСС XXVI съезди ўртага қўйган социал-иқтисодий вазифаларни қандай бажараётганликлари тўғрисида ахборот берди. У иқтисодий ва маданий қурилишнинг барча соҳаларида сезиларли натижаларга эришилганлигини таъкидлади. Аммо талайгина проблемалар ва камчиликлар ҳам борки, партия бутун халқнинг куч-ғайратини ҳозир ана шу проблемалар ва камчиликларни бартараф этишга сафарбар қилмоқда.

Л. И. Брежнев деҳқончилик ва чорвачилик бутун маданиятини кескин ошириш зарурлигини уқтириб, Озиқ-овқат программасини партиянинг ҳозирги ва келгуси беш йилликлардаги ички сиёсатининг асосий элементи деб атади.

Саноатда КПССнинг, ҳукуматнинг ва хўжалик ташкилотларининг диққат-эътибори шундай тармоқларга жалб этилмоқдаки, саноатнинггина эмас, шу билан бирга умуман халқ хўжалигининг келажаги биринчи навбатда ана шу тармоқларга боғлиқ бўлади.

Совет кишиларининг фаолияти, деб таъкидлади Л. И. Брежнев, халқнинг моддий фаровонлигини юксалтириш, фан ва маданиятни ривожлантириш учун энг яхши шарт-шароитларни вужудга келтириш манфаатлари йўлида партиянинг режалари муваффақиятли амалга оширилишига комил ишонч билан суғорилгандир. СССР ташкил этилган куннинг 60 йиллигини байрам қилишга тайёргарлик ҳам шундай руҳда давом этмоқда. Коммунистлар, бутун совет халқи ана шу шонли санани кутиб олишга ғайрат-шижоат билан фаол ҳозирлик кўрмоқдалар.

Л. И. Брежнев вьетнамлик дўстлар СССР ташкил этилганлиги юбилейига зўр эътибор бераётганликлари ҳамда шу муносабат билан Вьетнамда тадбирлар ўтказилаётганлиги учун ВКП Марказий Комитетининг раҳбарларига миннатдорчилик изҳор этди.

Чионг Тинь Вьетнам Компартияси кўп йил давом этган империалистик агрессиянинг оғир оқибатларига қарши олиб бораётган кураши ҳақида ВКП V съездининг қарорларига мувофиқ социализмнинг моддий-техника базасини вужудга келтириш ва мамлакат мудофаа қудратини мустаҳкамлаш борасида Вьетнам меҳнаткашлари сарфлаётган куч-ғайратлар тўғрисида сўзлаб берди. Халқнинг астойдил меҳнати дастлабки самаралар бермоқда. Аммо Вьетнам экономикада ҳамон жиддий қийинчиликларга дуч келмоқда.

Давлат Кенгашининг Раиси Социалистик Вьетнамга берилаётган кенг кўламдаги бебаҳо ёрдам учун КПСС ва Совет ҳукуматига миннатдорчилик билдирди.

Л. И. Брежнев ВСР билан ҳамкорликни ҳар жиҳатдан чуқурлаштириш —КПССнинг принципиал, ўзгармас йўли эканлигини айтди. Биз, Совет Иттифоқидагилар, ана шу йўлга оғишмай амал қилаберамиз.

Чионг Тинь Совет Иттифоқи билан жипслик ва ҳамкорликни Вьетнамдагилар мамлакат ташқи сиёсатининг энг мустаҳкам пойдевори деб, Вьетнам революцияси бундан буёнги ғалабаларининг ҳал қилувчи омилларидан бири деб билаётганликларини таъкидлади.

Иккала делегация СССР билан ВСР ўртасидаги муносабатлар кейинги йилларда анча кенгайганлигини чуқур мамнуният билан қайд этиб ўтди. 1978 йилда дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги Шартнома тузилгандан кейин шу муносабатларнинг янги босқичи бошланди. Партия ва давлат алоқалари тобора чуқурлашмоқда. Иккала томон бир-бирларининг тажрибасини ўрганиб, ўзаро бойимоқда. Совет Иттифоқининг кўмаги билан Вьетнам Хоабинда йирик ГЭС барпо этмоқда. Соҳил бўйи сувларида нефть ва газ қазиб чиқариш учун биргаликда қурилган корхона ВСРнинг энергетика эҳтиёжларини таъминлашга хизмат қилиши керак. Фан, техника, маориф, соғлиқни сақлаш соҳасида ҳамкорлик мустаҳкамланмоқда. Иқтисодий ҳамкорлик ва жумладан шундай ҳамкорлик учун Совет Иттифоқи ажратиб бераётган ресурслардан фойдаланиш самарадорлигини янада ошириш актуал вазифадир.

Халқаро проблемаларни кўриб чиқиш чоғида АҚШнинг империалистик сиёсати сабабли кучайиб кетган уруш хавфини бартараф этиш кечиктириб бўлмайдиган вазифа эканлиги таъкидланди. Томонлар халқларни қуролланиш пойгаси гирдобига тортаётган Вашингтоннинг ҳаракатларини, дунёнинг турли қисмларида Америка империализми кўраётган ҳарбий тайёргарликларни, сиёсий, иқтисодий, пропаганда соҳаларида социализмга қарши «салб юриши»ни ташкил этиш йўлидаги уринишларини қораладилар.

Музокараларнинг қатнашчилари агрессив доираларнинг кирдикорларига зарба бериб, ўзларининг қонуний манфаатларини қаттиқ туриб ҳимоя қилишга азму қарор берганликларини билдирдилар. Улар дунёдаги ишларнинг аҳволи хусусида ўз фикрларининг мос келганлигини мамнуният билан қайд этдилар.

Л. И. Брежнев КПСС XXVI съезди 80-йилларга мўлжаллаб қабул қилган тинчлик программасини амалга ошириш борасида КПСС Марказий Комитети билан Совет ҳукуматининг амалий ишлари тўғрисида сўзлаб берди. Совет делегациясининг бошлиғи Бирлашган Миллатлар Ташкилотида СССР олға сурган ва қуролланиш пойгасини жиловлашга, халқаро кескинликни юмшатишга, тинчликни мустаҳкамлашга қаратилган таклифларга, Яқин Шарқдаги аҳволни адолатли ва мустаҳкам равишда тинч бартараф этиш юзасидан Совет Иттифоқи таклиф этган принципларга алоҳида тўхталиб ўтди.

Томонлар Исроилнинг Ливандаги ваҳшиёна агрессиясини Фаластин ва ливан халқларига нисбатан ўтказилган қирғинчилик сиёсати деб лаънатладилар. Вашингтон ана шу агрессия иштирокчисининг шеригидир. Исроил босқинчиларининг бутун дунёда қораланган жиноятлари учун Вашингтон ҳам тўла даражада жавобгардир.

Л. И. Брежнев билан Чионг Тинь СССР ва ВСРнинг ХХР билан муносабатлари хусусида бир-бирларига ахборот бердилар. Улар мана шу муносабатларга табиийки, учинчи мамлакатларга зарар етказмаган ҳолда нормал тус бериш Совет Иттифоқи билан Вьенамнинг ҳам, шунингдек Хитойнинг ҳам манфаатларига ва ялпи тинчликни мустаҳкамлаш манфаатларига мос келган бўлур эди, деб ҳисоблайдилар.

Жануби-Шарқий Осиёдаги вазият музокараларда талайгина ўрин олди. Томонларнинг ана шу вазиятга берган баҳоси ва уни бартараф этиш йўллари батамом мос келди.

Л. И. Брежнев ВСР, Лаос ва Кампучиянинг Жануби-Шарқий Осиё проблемаларини ҳал этишга ҳамда мазкур районни тинчлик, барқарорлик ва ҳамкорлик районига айлантиришга қаратилган ташаббусларини Совет Иттифоқи актив равишда қўллаб-қувватлаётганлигини билдирди.

Музокаралар қардошлик, бирлик ва муҳокама этилган барча масалалар юзасидан фикрлар тўла мос келган вазиятда ўтди. (ТАСС).

Партия турмуши

РАЙКОМНИНГ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК БЎЛИМИ

Биз Бўз район партия комитетининг қишлоқ хўжалик бўлимида қизғин баҳс устидан чиқдик. Бўлим мудири Нуъмонжон Бойназаров ердан фойдаланишда айрим камчиликлар борлиги, баъзи қишлоқларда уй-жойлар бош план асосида қурилмаётганлигидан қисман экин майдонларининг «умри» беҳуда ўтаётганлигини йиғилганларга куйиниб тушунтирарди. У айниқса, «Партия XX съезди» колхозида ерлардан фойдаланишда жиддий камчиликлар рўй бераётганлигига эътиборни қаратди. К. Маркс номли, Тельман номли ва Энгельс номли колхозларнинг раислари Н. Аҳмадалиев, А. Сойназаров ва У. Ҳакимовлар ердан фойдаланишдаги камчиликларни бартараф этиш юзасидан қатор тадбирлар амалга оширила бошланганини айтишди. Агар бугун бўлимда муҳокама қилинган масала узил-кесил ҳал этилса район бўйича 4 гектар ер қишлоқ хўжалик оборотига киритилиши мумкин экан...

Ҳа, Бўз район партия комитети қишлоқ хўжалик бўлими ўз фаолиятини қизғин бошлаб юборди. Бўлим колхозлар, совхозлар ҳамда агросаноат бирлашмасига кирадиган бошқа хўжаликлар, корхоналар, ташкилотлар, шунингдек, район қишлоқ хўжалик органларининг бошланғич партия ташкилотлари билан изчил иш олиб бормоқда. Иш планларини тузиш, партия ташкилотларининг самарали структурасини қарор топтириш, Озиқ-овқат программасини амалга ошириш юзасидан ташкилий ва ғоявий-сиёсий ишларнинг таъсирчан форма ва методларини танлаш, партия йиғилишларининг ролини оширишда уларга яқиндан ёрдам бермоқда.

Бўлим ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш ва иш сифатини яхшилаш учун социалистик мусобақани ривожлантириш юзасидан зарур тадбирларни амалга оширмоқда. Хўжаликлар, корхоналараро, ички хўжалик ва шахсий мусобақаларнинг самарали формаларини излаб топиб, уларни амалда қўлланишга ёрдамлашмоқда.

Шунингдек, райкомнинг бу бўлими ўз ишида жойлардаги илғор тажрибаларни амалий жиҳатдан ўрганиш, ҳужжатларни таҳлил этиш, долзарб масалаларни муҳокама қилиш, тавсиялар ишлаб чиқиш, коммунистлар, қишлоқ хўжалик корхоналари раҳбар ходимлари билан суҳбатлашиш каби иш формаларидан фойдаланмоқда. Агросаноат комплексини ривожлантириш билан боғлиқ бўлган масалалар бўлимнинг фаол иштирокида тайёрланиб, район партия комитети бюро мажлисларига киритилмоқда.

Бўлим икки кишидан — олий маълумотли агроном ва зоотехникдан иборат. Шу ўринда партия комитетининг икки кишидан ташкил топган мазкур бўлими район миқёсидаги хилма-хил ва мураккаб вазифаларни ҳал этишга қандай улгуради, деган савол туғилиши мумкин. Дарҳақиқат, фақат икки кишининг ўзи бу бўлимга оид ҳамма ишларни бажариши қийин. Шунинг учун ҳам бўлим ўз иш фаолиятида райком аъзолари, мутахассислар, штатсиз активларга таяняпти. Бўлим мудири Нуъмонжон Бойназаров, инструктор Барчиной Ёрқиновалар тез-тез хўжаликларга чиқишади, амалий ёрдам кўрсатиш зарур бўлган долзарб масалаларни белгилаб, қайтишади. Бу масалалар райком секретарлари иштирокида ўрганилади, сўнгра штатсиз активлар, мутахассислар жойларга юборилади. Шу ўринда бир мисол келтирмоқчимиз. Яқинда «Ленинчи» совхози ва К. Маркс номли колхозда кунлик сут соғиб олиш 200-250 килограммданга камайиб кетди. Бу ҳол райкомнинг қишлоқ хўжалик бўлимини ташвишга солмай қўймади. Шунинг учун ҳам бўлимга ветеринария-даволаш муассасасининг бош врачи М. Турғунов бошлиқ мутахассислар чақирилди. Ҳаммалари хўжаликларга бориб аҳволни чуқур ўрганиш лозим, деган қарорга келишди. Тез орада хўжаликлардаги аҳвол ўрганилиб, амалий ёрдам кўрсатилди. Натижада ҳар икки хўжаликда ҳам иш йўлга қўйилди.

— Умуман, ҳар куни штатсиз ходимлар билан учрашиб туришни одат тусига киритяпмиз — дейди Н. Бойназаров. — Улар соҳаларга бўлинган. Бир группа техника хизмати кўрсатиш билан, бошқаси чорва, боғдорчилик, дончилик билан шуғулланади. Уларнинг илмий асосланган, пухта ўйланган мулоҳазалари асосида бўлимнинг умумлашган хулосаси юзага келмоқда.

Бўлим районда чорвачиликни ривожлантириш масаласини чуқур ўрганяпти. Уларнинг ҳар кунги амалий фаолиятида зарбдор соҳанинг муаммолари, уни бартараф этишга қаратилган таклифлар ишлаб чиқиш алоҳида ўринни эгаллайди. Бўлим мудири, унинг инструктори, штатсиз активлар ва мутахассисларнинг ўзаро ҳамкорлиги, фойдали мушоҳадалари асосида келгуси йилдан бошлаб гўшт етиштиришни йилига 20 процентдан кўпайтириб боришга қаратилган тадбирлар ишлаб чиқилди. Бунинг учун бўрдоқичилик комплекси кенгайтирилади, янгидан 10 минг бошга мўлжалланган чўчқачилик комплекси қурилади.

Хўш, чўчқачиликни ривожлантиришга қандай ёндашилади? Бўлимнинг мулоҳазасига кўра бу йил чўчқалар сони 1000 тага етказилади. Ҳозир 421 бош чўчқа боқиляпти. Йил мобайнида она чўчқалардан 695 та бола олинади. Натижада чўчқалар сони 1117 тага етади. Шундан 117 таси гўштга топширилади.

Қорамоллар бош сонини ошириш режаси ҳам пухта ишлаб чиқилмоқда. Шу кунларда бўрдоқичилик базасида 661 бош қорамол парвариш қилинаётир. Йил охиригача уларнинг сонини 1350 бошга етказиш мўлжалланмоқда. Келгуси йилда эса қорамоллар бош сони 2320 тага етади. 1985 йилга бориб қорамоллар бош сони 3340 тани ташкил қилади. Бўлим чорвачиликнинг озуқа базасини мустаҳкамлаш, чорва комплекси қурилишини жадаллаштириш учун мавжуд резервларни қидириб топишда катта ташкилотчилик кўрсатмоқда.

Чорвачилик комплекси битгунча чорва молларни боқиб семиртириш учун шароит яратиш керак. Аммо айни пайтда чўчқалар эски биноларда боқиляпти. Бу ерда уларни нормал семиртиришни таъминлаш қийин. Демак, тез фурсатда бу масалани ҳал этмаса бўлмайди. Шунинг учун ҳам чорвачилик бинолари қурилишида жиҳозларни, ускуналарни монтаж қилишга мутасадди бўлган «Госкомсельхозтехника»нинг механизациялашган кўчма колоннаси бош инженери М. Эгамов билан суҳбатлашилди, ишни жадаллаштириш юзасидан конкрет тадбирлар амалга оширилди. Натижада бир ой муддатда янги бино қисқа вақт ичида ишга туширилди.

Озуқа базасини мустаҳкамлаш учун ҳозирги экин майдонлари камлик қилади. Бўлимнинг таклифи билан экин майдонлари 30 гектарга кенгайтирилди. Шу кунгача бўрдоқичилик базасида озуқа етиштирувчи бригада тузилмаган экан. Бригада тузилди. Шунингдек, қишлоқ хўжалиги бўлимининг аралашуви билан бу соҳага оид агрономлик штати жорий этилди.

Бригада ва унинг атрофига уюшган активлар яқинда яна бир муҳим тадбирни амалга оширдилар. Ҳар йили қовун-тарвуздан бўшаган майдонлар навбатдаги мавсумгача бўш ётарди. Фикрлашилиб, бўш ётган майдонларга такрорий ва оралиқ экинлари экиш лозим, деган хулосага келинди. Ҳозир 100 гектар ерга рапс ва жавдар экилди. 30 гектар майдонга буғдой ва арпа сепилди.

Бўлимнинг таклиф ва тавсияларига кўра 1200 гектар майдонга оралиқ экинлар экиш мўлжалланмоқда. Шунингдек, районда 500 гектардан зиёд боғ-роғлар бор. Ҳосили йиғиштириб олингандан сўнг бу ерларга ҳам оралиқ экинлари экиш мумкин. Шу тариқа чорванинг озуқа базасини мустаҳкамлашнинг янги резервлари аниқланди.

Бўлим олдида қатор муаммолар турибди. Алмашлаб экишни тўла ўзлаштириш, пахтанинг район шароитига мос навларини экишни йўлга қўйиш ҳақида жиддий шуғулланишга тўғри келади. Ҳозир район хўжаликларида пахтанинг «108-Ф», «Ўзбекистон», «АН-402» навлари экилиб келиняпти. «АН-402» навини сақлаб қолиб вильтга чидамли «С9063», «Андижон-6» навларини районлаштириш мўлжалланмоқда. Бу режаларнинг барчаси бўлим ва унинг активлари кўмагида муваффақиятли ҳал этилиши керак.

Айни пайтда район пахтакорлари йиғим-теримни уюшқоқлик билан олиб боряптилар. Ҳосилнинг камида 80 процентини машиналар ёрдамида териб олиш учун курашилмоқда. Бу масъулиятли мавсумни муваффақиятли якунлашда райкомнинг қишлоқ хўжалик бўлими актив фаолият кўрсатяпти.

М. НИЁЗОВ.

ЭЗГУ МАҚСАД ЙЎЛИДА

Чортоқ районидаги «Ўзбекистон» совхози чорвадорлари юбилей йилида унумлироқ меҳнат қилиб, ўтган йилдагига нисбатан гўшт ва сут етиштиришни 10 процент, тухум етиштиришни 30 процент ўстиришга аҳд қилишган. Айни кунларда ана шу режаларни амалга ошираётган совхоз чорвадорлари 508 бош қорамол ва 1000 бош қўйни, 6100 дан ортиқ товуқни зооветеринария қоидалари асосида намунали парвариш қилишмоқда. Ҳозиргача насл олиш плани бажарилди. Ҳар бош сигирдан биттадан бузоқ олиниб, ўтган йилги кўрсаткичдан ўзиб кетилди. Хўжаликда мустаҳкам озуқа базаси яратишга алоҳида эътибор беріляпти.

— Бу йилги сув танқислиги деҳқонларимиз иродасини буколмади, — дейди совхоз директори Адашали Акбаров. — 215 гектар майдондаги озуқа экинларидан мўл ҳосил етиштирдик. 1200 тонна силос бостирилди. 100 гектар майдондаги бедани беш марта ўриб олиб, ҳосилдорликни 180 центнердаига етказилди.

Сигирнинг сути тилида деган гап бор. Озуқа мўллиги ҳамда ота-бола Ҳайдарали ва Раҳмонали Қўчқоровлар сингари молбоқарларнинг, Карима Қурбонова, Суюмхон Қўчқорова каби соғувчиларнинг фидокорона меҳнатлари туфайли совхоз чорвадорлари район хўжаликлари ўртасида байроқдор бўлишди. Бу ютуқ яна ҳам мустаҳкамланганини эришилган натижаларда кўриниб турибди. Ҳозиргача эл дастурхонига 130 минг дона тухум тортиқ қилиниб, бу соҳадаги йиллик план анча ошириб бажарилди, сут сотишда ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 10 процент ўсишга эришилди, гўшт эса 2 тонна кўпайди.

Айни кунларда чорва қишловига қизгин ҳозирлик кетмоқда. Бу ишни ҳам мўлкўл озуқа жамғаришдан бошланди. 50 гектар майдондаги такрорий маккажўхори сифатли парвариш қилинмоқда. Бедапоялар қайтадан озиқлантирилиб суғорилди. Совхоз комсомолларининг етакчиси Исмонжон Тожибоев бошлиқ зарбдор отряд ҳозиргача 110 тоннадан ортиқ табиий пичан жамғарди. Комсомол-ёшлар қишлов бошлангунга қадар бу кўрсаткични 200 тоннага етказишмоқчи.

Хуллас, совхознинг мўлкўлчилик бунёдкорлари асосий эътиборни қишловга пухта ҳозирлик кўришга ва юбилей йилига зафарли якун ясашга қаратишган. Эл дастурхонини янада тўкин қилиш уларнинг эзгу мақсадидир.

Р. УММАТОВ.

ИНДУСТРИЯНИНГ ҚИШЛОҚДАГИ ОДИМЛАРИ

КОСОНЛИК КУЛОЛ

Итолмас ака Очилов миллий ҳунармандчиликни ривожлантиришга салмоқли ҳисса қўшиб келаётган кулоллар сулоласининг вакили ҳисобланади. Сопол буюмлар тайёрлашда бой тажриба орттирган И. Очиловнинг қўлида сайқал топган буюмлар аҳолига манзур бўлмоқда. Моҳир уста мастерлик қилаётган цехда тайёрланаётган ҳар хил буюмлар Қашқадарё областидагина эмас, ҳатто республикамизда ҳам донг таратган. Айниқса, Очилов томонидан тайёрланаётган обдаста, ошлаган, хум, кўза, гултуваклар безакларининг жилоси ва ранг-баранглиги билан кишилар диққатини ўзига жалб этиб келяпти.

Кулолчилик касбини қарийб ярим асрдан буён шарафлаб келаётган Итолмас Очилов ҳозирги пайтда 15—20 хилдан ортиқ сопол буюмлар ишлаб чиқаришни йўлга қўйган. Унинг ташаббуси билан цехда тайёрланаётган айрим буюмларга ўзгартиришлар киритилди. Эндиликда идишларга ранг берилиб, ҳар хил гуллар ўйилмоқда.

Кулолчиликнинг ўзига хос мураккаб томонлари кўп. Ҳунармандлар қўлидан чиққан ҳар бир буюм нафис ва чиройли ишланмоғи лозим. Бу ҳунарманддан катта маҳорат ва масъулият талаб қилади. Шу боисдан бўлса керак, Итолмас ака Очилов тез-тез Риштон ва Шаҳрисабз кулоллари билан учрашиб туради. У Риштон ва Шаҳрисабз кулоллари билан мустаҳкам алоқа ўрнатиб, ҳамкорликда иш олиб бораётир. Халқ амалий санъатини ривожлантириш учун товарлар ассортиментини кўпайтириб, сифатини яхшилашга эътибор бермоқда.

Цехда тайёрланган рангдор гултуваклар маъмурий бинолар ёнига безак бўлиб тушмоқда. Нафис ва чиройли ишланган ошлаганларни айтмайсизми? Тўй-маъракаларимизда бу буюмлар миллий ҳунармандчилигимизнинг намуналари бўлиб хизмат қилмоқда. Гулдор сопол лаган ва кувачалар хонадонларда сервиз буюмлар қаторидан ўрин олиб келаётир.

Ёзнинг иссиқ кунларида сув ва бошқа суюқ маҳсулотларни бузмай сақлайдиган кўза, хум ва мой сақланадиган идишлар пахтакорлар ва бошқа касб эгалари томонидан яхши кутиб олинаётганлиги ҳам кулолларнинг шарафли меҳнатига берилаётган юксак баҳодир.

Итолмас Очилов кулолчилик санъатини оила аъзоларига, ўғил-қизларига ҳам ўргатмоқда. Ҳозир у ишлаётган цехда ота-бола уч киши меҳнат қилмоқда. Уларнинг кучи билан ҳар куни 250—300 тагача оштовоқ, юздан ортиқ хум, кўза, обдаста тайёрланмоқда. Ишлаб чиқарилган буюмлар икки-уч кун давомида яхшилаб қуритилади. Ундан сўнг хумдонга қаланиб, обдон пиширилади. Натижада, бракнинг олди олиниб, ишлаб чиқарилаётган буюмларнинг сифати яхшиланмоқда.

Ой сайин минг, бир минг юз сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришни таъминлаётган Итолмас Очилов мастерлик қилаётган цех коллективи ака-ука Ўроқ, Бозор ва Мўмин Аминовлар мастерлик қилаётган 2-цех ҳунармандлари билан ўзаро мусобақалашган ҳолда ишламоқдалар. Ака-ука кулоллар ҳам устозлари изидан бориб, миллий ҳунармандчилик санъатини тобора мукаммал эгаллашмоқда.

— Кулолчилик, айниқса чизмачилик жуда нозик иш. Бу ўткир дид, қунт ва чидам билан ишлашни талаб қилади, — дейди И. Очилов. — Мен ёшликдан шу касбга қизиққанлигим учун ҳам кулолчиликни ўргандим. Бир кунда 15 ўрнига 25—30 ош лаганга нақшлар чизяпман. Бу соҳада ўғлим Бозор Очилов ҳам ёрдамлашмоқда.

СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллик юбилейи шарафига бошланган социалистик мусобақага қўшилиб ишлаётган Косон район маҳаллий саноат корхонасининг Ульянов филиали кулолчилик цехида иш қизғин. Бу ерда тайёрланаётган буюмлар ҳунармандлар қўлида сайқал топиб, жилоланиб кишиларнинг ҳавасини келтираётган экан, бу соҳада И. Очиловнинг хизматлари ҳам катта бўлаётир.

Ж. ЮСУПОВ,

ИККИ ПЛАН МИҚДОРИДА

Андижон ип-газлама комбинатининг Марҳаматдаги ипйигирув ва тўқимачилик фабрикаси битказилиб, ишга туширилганига ҳали кўп вақт бўлгани йўқ. Қўли гул йигирувчилар мураккаб янги тўқув дастгоҳларини тезда ўзлаштириб олиб, кунига 20 минг ўрнига 40—45 минг квадрат метр газлама тўқиб, чиқаришга муваффақ бўлишяпти. Янги корхона коллективи йиллик планни муддатидан беш ой илгари адо этди. Бу даврда 4 миллион 270 минг ўрнига 5 миллион 400 минг погон метр газлама тўқилиб, юбилей йили плани ошириб бажарилди.

Бу муваффақиятга бир беш йилликда икки беш йиллик топшириқларини бажариш мажбуриятини олган Саломат Қўшатова, Мурабат Акбарова, Ҳабиба Мирзаева, Тўхта Ғофурова, Ҳамида Ҳаитова каби тўқувчилар айниқса катта ҳисса қўшдилар. Улар айни кунларда ҳам кунлик план топшириқларини 190—210 процентдан адо этишиб, ҳамкасбларига намуна бўлмоқда.

Эришилган бу юксак ғалабадан руҳланган корхона тўқувчи-йигирувчилари юбилей йили охиригача яна 4 миллион 600 минг погон метр газлама тўқишга ҳамда 1983 йил топшириғини ҳам бажаришга азму-қарор қилганлар. Бу корхона коллективининг Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллигига муносиб меҳнат совғаси бўлади.

И. РУСТАМОВ,

З. МАХСУМОВ.

Бухородаги «Партия XXV съезди» номли тўқимачилик комбинатининг Вобкент районидаги филиали ишчилари шонли юбилей йилида зарбдорчасига меҳнат қилишмоқда. Газлама тўқиш борасидаги белгиланган тўққиз ойлик план муддатидан олдин адо этилди.

Суратда: техника назорати бўлими мудири Гулчеҳра Каримова, цех бошлиғи Норпўлат Равшанов ва корхона директори Шукурулло Давировлар газламалар сифатини кўздан кечиришмоқда.

А. Мирзажонов фотоси. (ЎзТАГ).

ХАЛҚАРО ҲАЁТ

ВОҚЕАЛАР, ФАКТЛАР, ЯНГИЛИКЛАР

Пионер ва ёшлар уйлари, мактаб пионер дружиналари ҳузурида халқаро дўстлик клублари муваффақиятли ишлаб турибди. Уларга Чехословакиядаги 10 мингларча ўқувчи-ёшлар уюшган. Клуб аъзолари қардош социалистик мамлакатлардаги ўз тенгдошлари билан самарали дўстлик алоқалари ўрнатганлар. Учрашувлар ўтказиш, дўстлик ёзишмалари олиб бориш туфайли пионер-ёшлар ўртасида интернационал алоқалар кучайиб бормоқда.

Суратда: Дачица шаҳар мактабларининг биридаги интернационал дўстлик клуби аъзолари.

ЧТК-ТАСС фотоси.

ЯРМАРКА ЁПИЛДИ

СОФИЯ, 5 октябрь. (ТАСС мухбири). Пловдивдаги виставка шаҳарчасида ўрнатилган давлат байроқлари туширилди: бу ерда анъанавий халқаро кузги саноат ярмакаси ёпилди. Унда 35 мамлакатдан 2300 дан кўп ташқи савдо ташкилоти ва фирмалар иштирок этди. Социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг павильонлари бу мамлакатлар экономикасининг жадал суръатлар билан ривожланаётганлиги, Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши доирасидаги мустаҳкам ҳамкорлик туфайли эришилаётган янги ютуқларининг ёрқин далили бўлиб қолди.

Савдо-саноат доиралари ва матбуотнинг фикрича, ярмаркада Совет павильони энг қизиқарли ва ранг-баранг бўлиб, унда Совет Иттифоқидаги қарийб 400 та саноат корхонаси ва хўжалик бирлашмаларининг маҳсулотлари намойиш этилган. «Машприборинторг», «Машиноэкспорт» каби ва бошқа Бутуниттифоқ ташқи савдо бирлашмалари энг янги экспозицияни намойиш этдилар. Ажойиб станоклар, рақамли программа билан бошқариладиган совутиш техникаси ва бошқа машина-механизмлар чет эл савдо-сотиқ ташкилотларида зўр қизиқиш уйғотди. Экспонатларнинг 11 тасига олтин медаль берилганлиги уларнинг юксак сифатидан далолат беради.

А. СМИРНОВ.

ГФРНИНГ ЯНГИ ҲУКУМАТИ

БОНН. (ТАСС). Бу ерда Германия Федератив Республикасининг канцлери Г. Коль тузган Ғарбий Германия янги ҳукуматининг состави эълон қилинди. Янги кабинетда 16 министр бор. Христиан—демократик иттифоқ (ХДИ) вакиллари 8 та, христиан—социал иттифоқ (ХСИ) ва эркин демократик партия (ЭДП) тўрттадан лавозимга эга бўлдилар.

ГФР ташқи ишлар министри ЭДП вакили Г.-Д. Геншер яна ГФР ташқи ишлар министри бўлди. М. Вернер (ХДИ) мудофаа министри, Г. Штольтенберг (ХДИ) молия министри, О. Ламбсдорф (ЭДП) хўжалик министри, Ф. Циммерман (ХСИ) ички ишлар министри қилиб тайинландилар.

Бугун янги кабинет министрларини ГФР президенти К. Карстенс лавозимга тайинлади. Бундестагда министлар қасамёд қилдилар. Кабинет ўзининг биринчи мажлисини ўтказди.

МИНИСТРЛАР КЕНГАШИ

МАНАГУА. (ТАСС). Коста-рика пойтахтида марказий Америка ва Кариб ҳавзасидаги бир қанча мамлакатлар ташқи ишлар министрларининг кенгаши очилди.

Кенгаш «Муштарак проблемаларни ҳал этиш учун», жумладан иқтисодий тангликни бартараф этиш учун курашиш мақсадида «Лотин Америкаси демократик клуби»ни «мустаҳкамлаш»ни расмий равишда ўз олдига мақсад қилиб қўяди. Сиёсий обзорчилар эса кенгаш энг аввало Никарагуага ва Регионда авж олиб бораётган миллий озодлик ҳаракатига қарши қаратилади деб ҳисобламоқдалар. Жумладан, кенгаш қатнашчиларининг состави шундан далолат беради. Сан—Хосега Коста-Рика ташқи ишлар министри ва Панама вакилидан ташқари Сальвадор, Гватемала ва Гондурас режимларининг министрлари ҳам келишган. АҚШнинг Америка мамлакатлараро давлат секретарининг ёрдамчиси Т. Эндерс кенгашни бошқариб, унинг ишини Вашингтон учун зарур бўлган томонга йўналтириб туради.

Шу нарса диққатга сазоворки, кенгаш ташкилотчилари Никарагуа вакилининг кенгашга келишига йўл қўймаслик учун барча чораларни кўрдилар.

Кенгаш арафасида, деб таъкидлайди Никарагуанинг Нуэва агентлиги вакили, АҚШ марказий Америка ва Кариб ҳавзасидаги бир қанча мамлакатлар билан икки томонлама алоқаларни мустаҳкамлашга зўр бериб уринмоқда. Оқ уй реакцион режимларни ўзига янада боғлиқ қилиб қўйишга, улардан АҚШнинг регионлаги итоатгўй қуроли бўлиб қолиши мумкин бўлган мустаҳкам блок тузишга уринмоқда. Бу йил АҚШ Гондурасга 32,3 миллион доллар маблағ ажратди. Марказий Америкадаги ана шу республика диктатураси Рейганнинг «кариб ташаббуси» деб аталмиш ташаббуси доирасида биринчилардан бўлиб Америка ёрдамини олди. Рейганнинг «кариб ташаббуси» Куба, Никарагуа, Гренадани яккалаб қўйишга ва ўзига қарам режимларни мустаҳкамлашга қаратилган. Сальвадор сўнгги уч йил давомида АҚШдан 390 миллион доллар садақа олди. Гватемала бундай садақани қурол-яроғ сифатида олмоқда.

Никарагуанинг Нуэва агентлиги Гондурас, Коста-Рика, Панама раҳбарларининг АҚШга қилган сўнгги визитларини ҳам Никарагуага қарши кампания ва регионда миллий озодлик ҳаракатига қарши кураш билан боғламоқда.

БАЙРУТДАГИ ВАЗИЯТ

БАЙРУТ. (ТАСС). Тель-Авив Ғарбий Байрутдан Исроил қўшинларини олиб чиқиб кетиш тўғрисидаги аҳдлашувни ҳамон қўпол суръатда бузмоқда. Маҳаллий ахборот воситаларининг хабар беришича, ўтган 24 соат ичида Исроилнинг бронетанк қўшинлари Халде аҳоли пунктидан шимолга жилиб, яна Байрутнинг жанубий чеккаларига ғоят яқин келдилар. Кўпчилик участкаларда Исроил солдатлари кўп миллатли кучларнинг позицияларидан 200 метр берида турибдилар, чунончи шаҳар жанубий чеккаларидан бирида Исроил бўлинмаси шу кучлар назоратида бўлган зонага бостириб кирди. Интервентлар янгидан босиб олинган участкалар бўйлаб ўтувчи йўлларга ғовлар қўйиб чиқдилар.

Кўп миллатли кучларнинг вакили исроилликларнинг шу ҳаракатлари илгари эришилган аҳдлашувга тубдан зид эканлигини таъкидлади.

Бутун Байрут территориясини тарк этишга «тайёр турганлиги» тўғрисидаги гапларга қарамай, Исроил соқчилари Ливан пойтахтининг шарқий секторида ҳамон хўжайинлик қилмоқдалар. Босқинчилар пойтахт ва унинг чеккаларида ҳарбий кучлар ёрдами билан Ливан маъмурларини Тел-Авивнинг таслимчилик талабларини қабул қилишга мажбур этиш мақсадида уларга дўқ-пўписалар қилишга ошкора интилмоқдалар.

Шу билан бирга Ливаннинг босиб олинган районларида Исроил босқинчиларига қаршилик кўрсатиш тўхтамаётир. Кеча Байрутдан шарқда Алей шаҳрининг кўчаларидан бирида 30 солдатдан иборат Исроил соқчиларига дадил ҳужум қилинди. Ўққа тутиш натижасида 7 босқинчи ўлдирилди ва 22 нафари жароҳатлантирилди.

Кеча Байрутнинг жанубидаги Хай-ас-саллум деган жойда Ливан ва фаластин халқларига беҳисоб жабр-зулм ва кулфатлар келтирган Исроилнинг қабиҳ агрессиясига қарши оммавий норозилик митинги бўлиб ўтди. Ғарбий Байрутнинг минглаб аҳолиси Тель-Авивлик босқинчи кучлар бутун Ливан территориясидан дарҳол олиб чиқиб кетилсин, деган талаблар ёзилган шиорларни кўтариб, босқинчиларнинг қонли жиноятлари тўхтамаётганлиги муносабати билан қаҳр-ғазабларини изҳор этиш учун майдонлардан бирига йиғилди.

Бу ерда янги ҳукумат тузиш масаласи хусусидаги маслаҳатлашувлар тугади. Ливан президенти Амин Жимайел бу вазифани Ш. Ваззан зиммасига юклаганлиги хабар қилинади.

Исроил агрессорларининг Ливанга бостириб кириши натижасида бошпанасиз қолган ўн минглаб фаластинликлар эртанги кунга ташвиш ва қўрқув билан қарамоқдалар. Фаластинлик қочоқларнинг Сайда шаҳри районидаги Айн-ал-хилва лагери бугунги кунда ҳувиллаб ётган жой манзарасини эслатади, деб хабар беради «Орьянжур» газетасининг мухбири. Уй-жойларнинг мутлақ кўпчилиги вайронага айлантирилган. Электр йўқ, канализация ишламаяпти. Эрта тонгдан сув жўмраклари ёнида идиш челаклар кўтарган хотин-қизлар ва болаларнинг узундан узоқ навбатлари сафланади. Лагердаги санитария аҳволи ғоят ёмонлашиб, юқумли касалликлар тарқалиш хавфи вужудга келди.

Мард майдонда синалади

КОММУНИСТЛАР МУСОБАҚА БАЙРОҚДОРИ

Йиғим-терим мавсумига колхозимиз партия ташкилоти ҳам қизғин тайёргарлик билан келди. Терим олдидан ташкилот ҳисобидаги 169 коммунистнинг ўрни бевосита жасорат майдони пахтазорда эканлиги таъкидланиб, уларнинг аксарияти терим тақдири ҳал бўлаётган жабҳаларга юборилди. Ҳар бир коммунистга конкрет топшириқлар берилган.

Бу ўринда ўзининг эл манфаати йўлидаги фидойилиги билан бошқалар ҳурмат-эътиборини қозонаётган бригада бошлиғи Саъдулла Матрасулов ҳақида алоҳида тўхталиш мақсадга мувофиқдир. У етакчилик қилаётган бригада заршунослари пахта ҳосилдорлиги бўйича олдинги ўринлардан бирини эгаллаб, колхозда план ва мажбуриятларни кўпинча биринчи бўлиб уддалаб келяпти. СССР ташкил топганлигининг шонли 60 йиллиги нишонланадиган қутлуғ йилда эса улар ҳар гектар ҳисобига 60 центнердан дурдона йиғиштиришга аҳду паймон қилишган. Айни кунларда бригада пахтакорлари пахтазорда енг шимариб ишлаб, ҳар куни йиллик планнинг 6—7 проценти миқдорида пахта тайёрлашга муваффақ бўлмоқдалар.

Хўжаликнинг Атов участкасида, анча мураккаб шароитда ҳосил етиштираётган коммунист, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Матёқуб Матназаров дарғалик қилаётган бригада коллективи ҳам йиғим-теримда пешқадамлар сафида бормоқда. Юбилей йилида 65 центнердан «оқ олтин» етиштириш учун курашаётган бу азаматлар бутун куч ва имкониятларини пахтани тез ва соз териб олишга қаратяптилар.

Ўн биринчи беш йилликнинг иккинчи йилида колхозимиз меҳнат аҳли олдида катта ва шарафли вазифалар турибди. Партия ташкилотимиз колхоз правлениеси билан ҳамкорликда хўжалик олдида турган вазифаларни қайта кўриб чиқиб, юбилей йилида мавжуд 1534 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 45 центнердан «оқ олтин» олишга қарор қилди. Бу марранн эгаллашни таъминлаш учун партия ташкилотимиз мутахассислар билан активларнинг фаол иштирокида йиғим-терим давридаги ташкилотчилик, оммавий-сиёсий ишлар комплекс плани ишлаб чиқди. Айни пайтда бу план муваффақиятли амалга оширилмоқда.

Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти бу йил етиштирилган пахта ҳосилининг асосий қисмини машиналар ёрдамида теришни тамъинлаш юзасидан зарур тадбирларни амалга оширяпти. Барча пахта териш техникаси, транспорт воситалари ўз вақтида яхшилаб ремонтдан чиқарилди. Ҳозир уларнинг бариси далада бетўхтов ишлаб турибди.

Шуниси характерлики, юбилей йилида коммунист-механизаторларимиз хўжалик пахтакорларининг оғирини енгил қилишнинг қудратли омили ҳисобланган терим агрегатлари қувватидан ҳар қачонгидан ҳам унумли фойдаланиш, терим муддатини қисқартириш ташаббускорлари сифатида майдонга чиқдилар. Ҳозир бир неча ўнлаб механик-ҳайдовчилар икки сменада иш олиб бориб, хўжалик хирмонининг юксалишига салмоқли ҳисса қўшяптилар. Мавсумда «зангори кема» бункеридан 210-350 тоннадан «оқ олтин» тўкишга қатъий жазм этишган Яраш Эшбоев, Самандар Боғбеков, Собир Эшназаров, Қурбонбой Машарипов сингари коммунист-механизаторлар терим ишларини ипатоволиклар асосида ташкил этиб, социалистик мусобақада карвонбошилик қилмоқдалар. Шунингдек, СССРнинг шонли юбилейи йилида ҳар бири 12—14 тоннадан жавоҳир териш мажбуриятини олишган КПСС аъзолари Халима Эгамбердиева, Мунаввар Қурбонова, Санам Рузметова, Рўзигул Матёқубова сингари дала юлдузлари ҳам умумхалқ курашида зўр жасорат намуналарини кўрсатмоқдалар.

Коммунистларимизнинг ташаббуси билан жойларда халқ контроли постлари, «Комсомол прожектори» штабларига қўшимча муваққат постлар ва штаблар тузилди. Доимий ва мавсумий болалар боғча-яслиларининг ишини намунали ташкил этиш, йиғим-терим қатнашчиларига қулай шарт-шароит яратиш каби тадбирлар ижросини назорат қилиш ҳам уларнинг зиммасига юклатилган.

Айни долзарб кезда колхозимиз далаларида 4 минг нафардан зиёд киши енг шимариб пахта термоқда. Колхоз партия комитети коммунистларга таянган ҳолда кўпмингкилограммчилар сафини янада кўпайтириш тадбирларини кўряпти.

Аҳолининг барча қатламларини бебаҳо бойлигимиз ҳисобланган пахта теримига сафарбар этишда партия ташкилотимизнинг кўп сонли жанговар кўмакчилари — агитаторлар, «Билим» жамияти аъзолари, пропагандист ҳамда сиёсий ахборотчиларнинг ёрдами катта бўляпти. Хўжалигимизда дала шийпонлари заршуносларнинг чинакам ҳордиқ масканига, оммавий-сиёсий ишлар марказига айлантирилган. Уларнинг кўпчилигида чиқарилаётган «Жанговар варақа»лар мусобақа натижаларининг ошкоралигини, илғорлар тажрибасининг оммалашувини таъминламоқда. Умуман, ғоявий таъсирнинг барча воситалари аниқ мақсадга — пахтанинг юксак сифатини тамъинлаш ва ҳосилни қисқа муддатларда нобудгарчиликка йўл қўймай йиғиб-териб олишга қаратилаётир.

Колхозимиз меҳнаткашлари 7 октябрга қадар пахта тайёрлаш йиллик планини, 20 октябргача эса социалистик мажбуриятни бажаришга аҳду-қарор қилганлар. Бу ССР Иттифоқи ташкил этилганлигининг қутлуғ 60 йиллик юбилейига муносиб армуғон бўлади. Ана шу зафар маррасини тезроқ забт этиш учун ўзаро социалистик мусобақа тобора авж олмоқда. Ҳозирги долзарб кунларда хўжалигимизда кунига йиллик планнинг 5—6 проценти миқдорида пахта тайёрламоқда. Кундан-кунга қизғин тус олаётган меҳнат беллашувида одатдагидек коммунистларимиз байроқдорлик қилмоқдалар.

Қ. РЎЗИМАТОВА,
Хазорасп районидаги К. Маркс номли колхоз партия комитетининг секретари.

НОСИРОВЛАР ЭКИПАЖИ ИККИ СОВХОЗДА

Дала бошига барвақт етиб келган Одилжон эгат оралаб чаноқлардан тошиб чиққан оппоқ пахталарга зеҳн билан назар солди. Пахта устида ялтираган шудринг томчилари қуёш нурида яроқлаб кетди. У шахдам одим ташлаб хирмон томон юрди. Укалари Пардабой ва Олимжонлар ҳам терим машинасининг уёқ буёғини синчиклаб кўздан ўтказарди. Машинанинг тозалаб ювилган шпинделлари яроқлаб турибди.

— Бугун ўн беш бункердан кам бўлмайди, — деди бармоқларидаги қора мойни артар экан Пардабой.

— Ҳозир бир нарса дейиш қийин, — деди Олимжон унга зимдан қараб — Олдин шунча пахтани тергин, кейин кўрамиз.

Укаларнинг суҳбатига қулоқ тутиб турган Одилжон «қани энди машиналарга» деди-да ўзи биринчи бўлиб рулга ўтирди.

Улкан машина бир чайқалиб олдинга интилди. Биринчи терим бўлгани учунми, агрегат эгатларда муттасил чайқалиб борарди. Орқадан эсаётган шабадада бутун чанг олдинга ёпириларди. Моторнинг гуриллаган овози қулоқни қоматга келтиради.

Эгатларга иккинчи, учинчи, тўртинчи машиналар ҳам тушиб бир текис юриб кетди. Рулда ўтирган йигитлар атрофга зийраклик билан қарар, шпинделларнинг пахтани тортишини кузатиб борарди. Бункерга эса пахта оппоқ қордек ёғиларди.

Тушлик пайтида дала шийпонида Одилжон билан суҳбатлашдик. Унинг сочлари чангдан оқариб кетган, кўзлари ҳорғин эди.

— Катта ташкилотга раҳбар экансиз, чўлга нега келдингиз.

— Аввалабмор пахтакорлик менга бегона касб эмас.

ҲАМРОҚУЛ ОТА ФАРЗАНДЛАРИ САФИГА НАБИРАЛАРИ ҲАМ ҚЎШИЛДИ

Болалигимдан ичида ўсганман, — деди Одилжон ўйчан оҳангда. — Қолаверса марҳум отам «Бу касбни ардоқлаган, меҳр қўйганлар ҳеч кам бўлмайди» деган эдилар. Шу боисдан мана беш йилдирки меҳнат отпускамни пахтазорда ўтказаман. Беш ака-ука ҳар йили пахта терамиз.

Шундай қилиб, Одилжоннинг ёнига укалари Олимжон, Пардабой, Фурқат, Ғайратлар ҳам қўшилишди. Ҳаммалари машина рулига ўтириб, оилавий экипаж бўлиб меҳнат қилдилар. Биринчи йили улар Арнасой районидаги Юлиус Фучик номли совхозда 1000 тонна пахта теришди. Бир кунда Одилжоннинг ўзи 15—16 тоннагача пахта терган пайтлари бўлди.

Одилжон касби бўйича «Текстильторг» директори бўлиб ишлайди. Унинг ёшлигидан техникага меҳри баланд эди. Шу ният уни машина рулига ўтиришга ундади. Аввало унинг нияти ота касбини ардоқлаш эди. Машҳур пахтакор, икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳамроқул ота Носиров узоқ йиллар Жиззах районидаги йирик «Москва» колхозига раислик қилган. Пахтачиликда ўнлаб шогирдлар етиштирган. Бугунги кунда унинг таълимини олган шогирдлари республиканинг турли районларида пахтачиликни янада юксалтиришга муносиб ҳисса қўшиб келяпти.

Бу йил отанинг фарзандлари ёнига неваралари ҳам қўшилдилар. Шоди, Имомқул, Бобир, Сувонқуллар ҳам пахтазорда астойдил тер тўкяпти. Носировлар экипажи икки қўриқ хўжалик пахта далаларида ишламоқдалар. Юлиус Фучик номли совхозда Одилжон, Пардабой, Олимжон, Бобир ва Сувонқуллар ишламоқда.

— Бир кунда бу экипаж 70 тоннагача пахта терди, — дейди совхоз директори Йўлдош Зоҳидов мамнун бўлиб.

— Шунча пахта териш мумкинми? ишонқирамай сўраймиз директордан.

— Шундай пайтлар бўладики одам чарчамайди. Пахта роса очилган бўлса, машина тўхтовсиз ишлаб турса бундан ҳам кўп териш мумкин, — деди у. — Биз ака-укалардан беҳад миннатдормиз. Чунки улар ҳам совхозимиз механизаторлари билан бир сафда туриб ишлашяпти. Бу йил икки минг тонна пахтани териб беришга аҳд қилишган. Хўжалигимизда оилавий экипаж бўлиб пахта теришни Носировлар бошлаб беришди. Энди уларнинг издошлари кўп. Оилавий экипаж ва бригадалар ҳар бир ишни тез ва сифатли амалга оширадилар. Бир-бирига ёрдам бериб, елкама-елка туриб ишлайдилар.

Совхозда Марҳабой ва Қизилбой Жумабоевларнинг оилавий экипажи бир неча йилдирки пахтадан юқори ҳосил етиштириб келмоқда. Икки ака-ука эса ҳар мавсумда 500—600 тонна «оқ олтин» теришади. Оила пудратининг афзаллиги шу бригада мисолида яна бир бор исботланди. Бригадада меҳнат унумдорлиги ошди. Пахта таннархи эса 12-15 процент камайди. Ҳар килограмм азот ҳисобига 20 килограмм пахта етиштирилди. Хўжаликнинг 14 минг тонналик улкан хирмонида уларнинг ҳам муносиб улушлари бўлади.

Кенг пахтазорда терим машиналари тинимсиз гуриллайди. Ана олдинда Одилжоннинг «пўлат от»и сузиб боряпти. Носировлар экипажи пахта фронтида илғорликни қўлдан бермаяпти. Уларнинг бугунгача эл хирмонига тўккан пахтаси минг тоннадан ошиб кетди.

Носировларнинг иккинчи экипажи эса Октябрь районидаги Собир Раҳимов номли совхозда ишлаяпти. Бу экипажга Фурқат бошчилик қилмоқда. Ғайрат, Шоди Имомқулларнинг ҳозиргача терган пахтаси 900 тоннадан ошиб кетди.

— Бу экипаж бўлимизнинг ярим пахтасини териб берди, — дейди совхознинг 3-бўлим бошқарувчи Қобил Жуманов. — Кундик суръатни бўшаштирмай 45-50 тонна пахта термоқдалар.

— Менинг касбим пахтакор, — дейди Фурқат суҳбат давомида. — Мутахассислигим агроном. Шундай экан етиштирган ҳосилни ҳам ўзимиз териб олишимиз керакда. Укаларим ҳам бизга жондилдан ёрдам беришяпти. Бу йил бизнинг экипажимиз 1500 тонна пахта териб топширадилар.

Уларнинг касби ҳар хил. Бири агроном, бири шофёр, ўқитувчи, врач. Аммо нияти, кўзлаган мақсади, интилиши бир. Уларни ота касбини улуғлаш, пахтакорлик шаънини эъзозлаш туйғуси далага ундайди. Машиналар сурони қулоқлари остида ёқимли қўшиқдек жаранглайди. Бу қўшиқ бутун республика бўйлаб куйланяпти. Улар учун меҳнат қўшиғидан, пахта мадҳидан ёқимлироқ, ҳаяжонлироқ қўшиқ йўқ.

Н. ТЎРАЕВ,
«Қишлоқ ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

Суратда: ака-ука Фурқат, Ғайрат, Пардабой, Олимжон, Одилжон Носировлар.
Автор фотоси.

ЯНГРАР БИР ОҲАНГ

Моторлар ҳайқирар, ёриб тун чокин,
Тонгги сукунатда сузар нигоҳим,
Серфайз далаларда тўкин куз ҳоким,
Меҳнат алласига бўлиб ҳамоҳанг,
Янграр бир оҳанг.

Бу — меҳнат қўшиғи, пахтазор гимни,
Айтинг, сеҳрламас бу оҳанг кимни?
Сеҳрли машъалдай ёритиб тунни,
Мардлар даласига бўлиб ҳамоҳанг,
Янграр бу оҳанг!

Ғўза япроқларин шилдирашида,
Сувларнинг най чалиб чўлдирашида,
«Зангори кема»лар гулдиросида,
Терим палласига бўлиб ҳамоҳанг,
Янграр бир оҳанг.

Гуллар энтикиши, қушлар базмида,
Собит қадамларнинг журъат азмида,
Бастакор созида, шоир назмида,
Юртим тонгларига бўлиб ҳамоҳанг,
Янграр бир оҳанг.

Кумуш чаноқларнинг табассумида,
Сербавқ лаҳзаларнинг ҳар бир зумида,
Пахтакор ўлкамнинг оқ мавсумида,
Зафарли ўлкамнинг оқ мавсумида,
Зафар онларига бўлиб ҳамоҳанг,
Янграр бир оҳанг!

Мели БОБОҚУЛОВ.

ПЕШҚАДАМЛАР

Китоб районидаги «Шарқ юлдузи» совхозининг азамат заршунослари ҳам СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига бағишланиб ўтказилаётган социалистик мусобақада фаол иштирок этмоқдалар. Улар дақиқалар қадрига етиб ишлаб, кун сайин суръатга-суръат қўшмоқда. Кейинги йилларда хўжаликда пахта ҳосилдорлигини сезиларли даражада ошириш билан бирга маҳсулот сифатига ҳам алоҳида эътибор беряпти. Агар 1979 йилда хўжаликда гектар бошига 36 центнердан «оқ олтин» ҳосили олинган бўлса, 1981 йилда бу кўрсаткич 50 центнердан ошиб кетди.

Совхоз заршунослари юбилей йилида йиғим-терим ишларини ўтган йилдагидан қарийб 15 кун олдин бошладилар. Бу ерда ялпи сафарбарлик таъминланган. Ёшу қари баракали меҳнати билан умум хирмонга ўзининг муносиб ҳиссасини қўшмоқда. Айниқса, шавкатли механизаторлар «зангори кема»лар рулини моҳирлик билан бошқариб, кўпчилик олқишига сазовор бўлишяпти. Бу ерда тадбиркор ташаббускор пахтакорлар ҳақида гап кетганда Уммат Таниев номини биринчилар қаторида тилга олишади. У бошлиқ коллектив Макрет массивидан янги ер очиб, бу йил гектар бошига камида 45 центнердан ҳосил йиғиштириб олишга аҳд қилганди. Қувончлиси шуки, мазкур бригада совхозда биринчи бўлиб йиллик планни адо этишга муваффақ бўлди. Жонгул Худойназарова, Ойша Жониқулова, Гулзора Аҳророва каби кўпмингкилограммчилар, суръатни бўшаштирмай кунига 180—200 килограммдан дур йиғиштириб, мусобақада пешқадамлик қилишмоқда. Куни кеча бригада заршунослари ўз имкониятларини қайта кўриб чиқиб, бу йил ҳосилдорликни 60 центнерга етказишга азму қарор қилишди. Абдураҳмон Ҳамзаев, Холмурод Эшбоев ўртоқлар бошлиқ бригадалар ҳам ишда суръат ва сифат бўлишига эришмоқдалар.

Хўжаликда йиғим-терим ишларининг зўр уюшқоқлик билан боришида кўп сонли агитаторларнинг ҳиссаси катта бўлмоқда. Совхоз территориясидаги Ойбек номли, Куйбишев номли мактабларнинг агитаторлари пахтакорлар ҳузурида қизиқарли чиқишлар уюштирмоқдалар. Улар дала шийпонларини кўргазмали агитация воситалари билан жиҳозлаш борасида ҳам жонбозлик кўрсатишди.

Ҳозирда бутун диққат-эътибор совхоз бўйича ҳар гектар ердан 55 центнердан пахта ҳосили йиғиштириб олиб, СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига муносиб совға ҳозирлашга қаратилган.

А. НАБИХЎЖАЕВ.

КЎМАКДОШЛАР

Серғайрат қизлару оловқалб йигитларнинг моҳир қўллари бир зум ҳам тинмайди. Уларнинг чаққон ҳаракатлари билан этаклар пахта билан тўлади.

— Буниси нечанчи этагинг, — сўрайди дугонасидан Гулсара кўзни қамаштирувчи «оқ олтин»дан нигоҳини узмасдан, — саккизинчи этакни бўшатдингми?

— Ҳа, дугонажон, — мамнунлик билан жавоб қилади Улғўзи, ўзингникичи?

— Нормани бажардим. Кечгача яна 30 килограммдан оширмоқчиман...

Айни шу кунларда Олег Кошевой номли 21-ўрта мактабнинг 60 нафардан ошиқ ўқувчилари Шўрчи районидаги машъал Жданов номли колхознинг Абдураҳим Аҳмедов бошлиқ бригадасида пахта йиғим-теримида жонбозлик кўрсатмоқдалар. Мактабнинг ўқитувчилари Комил Бикулов ва Иброҳим Ёқубов бошлиқ ёш пахтакорлари деҳқонлар оғирини енгил қилишга маҳкам бел боғлаганлар.

Оташқалб ёшлардан Шуҳрат Юсупов, Гулсара Бердишукурова, Турсун Номозов Улғўзи Ёрматова ва Хўжан Мусуровлар бошқаларга намуна кўрсатиб тер тўкишмоқда. Улар ҳар куни 75—85 килограммдан дурдона териб хирмонга тўкмоқдалар.

Ш. ЭРГАШЕВ,
Сурхондарё области.

ПАХТАЗОР ТАРОНАСИ

ҲАВАСКОРЛАРНИНГ МАШҚЛАРИНИ ЎҚИБ...

Биз бу сафар редакциямизга ҳаваскор қаламкашлардан келган машқлар обзорини бошлашдан олдин сирдарёлик Янглиш Ҳасанованинг «Теримчи дугонамга» шеъридан олинган қуйидаги парчани эътиборингизга ҳавола қилишни лозим топдик:

«Ўргат менга меҳнат билан ёнишларингни,
Машаққатли йўлларга ҳам бошлагин, майли.
Умрим бўйи тинглаб ўтай хонишларингни,
Пахтазорга қайтдим бу кун шунинг туфайли».

Теримчи қизнинг «суюк даласи», дугонасидаги ғайрат-шижоат, пахтазордаги меҳнат сурони лирик қаҳрамон туйғуларига таъсир этиб, қўлига қалам тутқазгани шундоққина кўриниб турибди. Ёш ҳаваскор қаламкаш дугонаси пахта тераётган далага борар экан, «Қалдирғочдек қошларингда ўсма кўрмадим», «Пардоз қилиб ўтиришга йўқ дейсан фурсат» сингари ўринли сатрлар чизадики, ўқувчи улар орқали беихтиёр бепоён пахтазордаги шиддатли кураш, умумий сафарбарлик ва ялпи камарбасталикни яққол ҳис қила олади. Янглишхоннинг юқорида келтирилганидек самимий умумлашма чиқара олганини табриклаш лозим. Эндиликда у сатрларга сайқал бериб, образли ифода, ибораларни кўпайтирса, айрим қофияланмаган мисраларни қайта ишлаб, маромига етказса, машқлари ўқувчиларга манзур бўлиши шубҳасиз.

Дарвоқе, республикамизнинг барча колхоз ва совхозларида паҳлавон пахтакорларнинг не-не меҳнатлари эвазига улкан майдонларда мўл «оқ олтин» ҳосили етиштирилди. Галдаги вазифа дуру жавоҳиримизнинг бир мисқолини ҳам нес-нобуд қилмай йиғиштириб олиб, она-Ватанга туҳфа этишдан иборат. Бу умумхалқ курашидан эса ишчи-ю, олим, шифокор-у, студент, хуллас тўрт мучали соғ-омон бирорта ҳам касб соҳиби четда турмаслиги лозим. Ёшу-қари, ҳаммани деҳқон қиз қалбидек мусаффо, унинг юзидек лўппи кулиб турган чаноқлар, олтин пахтазор чорламоқда. Ҳаваскор қаламкашлардан келаётган шеърий машқларнинг аксарияти ҳам «оқ олтин», деб эъзозлаётганимиз — пахта ва пахтазор ҳақидадир.

Самарқандлик Ғайрат Бобоқулов, андижонлик Олимжон Матмуродов, фарғоналик Мавлуда Авазова, навоийлик Истам Хасанов, қашқадарёлик Махфират Халиловаларнинг шеърлари ҳам файзли далалар, гавжум, чароғон қишлоқлар, пахтазорларда жавлон ураётган фидокор кишиларнинг яратувчилик меҳнати, интилишлари ва орзу-ўйларини тараннум этишга бағишланган.

Шуни алоҳида таъкидлаш лозимки, ҳаваскорлар қаламга олган мавзу устида чуқур мулоҳаза юритиб, ўқувчи эътиборига бирор оригинал, янги гап айтишга, кўрган-кечирганларини тавсифлаб эмас, образли ибораларда эркин акс эттиришга ҳаракат қилишган. Бинобарин, бу борада озми-кўпми муваффақиятга эришганликлари кишини хушнуд этади. Аммо фарғоналик Турсунали Азизов, Турғунбой Парпиев, сурхондарёлик Муҳаммад Азимов, самарқандлик Тошқул Хўжаназаров ва андижонлик Турғунбой Ботировларнинг қаламига мансуб шеърлар ҳали тўла маромига етмаган. Тўғри, бу ҳаваскорлар машқларида ҳам ўринли топилган деталлар мавжуд, сатрлар силлиқ, равон, туроқлар жойида. Аммо уларга хос умумий камчилик у ёки бу мавзу бўйича фикр юритиб, яхлит бадиий, умумлашма чиқара билмаслигидир. Бошқача қилиб айтганда, бу хилдаги машқларда бадиийлик ўрнини кўп ҳолларда мадҳия, баён эгаллаган.

Наманган область Чортоқ районидаги «Октябрь колхозининг агроном-энтимологи Содиқжон Турғуновнинг Янгиқўрғон районидаги Пахталиккўл санаторийсига бағишланган «Бағрингга боқсам» сарлавҳали шеъри санаторийни қуруқ мадҳ этишдан иборат бўлиб қолган.

Шу ўринда халқимизнинг «Орзуга айб йўқ», деган нақлини эслатиб ўтмоқчимиз. Ким қайси касб эгаси бўлиши ва қаерда ишлашидан қатъий назар, ўзини қизиқтирган бошқа машғулотлар билан шуғулланиши, майл қўйган соҳаси бўйича фаолият кўрсатиши мумкин. Бадиий ижод билан шуғулланиш ҳам шулар жумласидандир. Аммо бошқа кўпгина соҳалар сингари ижод иши ҳам муайян тайёргарлик кўриш, кўникма ва малака ҳосил қилиш, шеъриятнинг қонун-қоидаларини пухта ўрганишни талаб қилади. Ана шу талаб ва шартларга амал қилинмагани боисидан «Бағрингга боқсам» шеъри жўн сўзларнинг йиғиндисидан иборат бўлиб қолган. Шу ҳаваскорнинг «Дод,ароқнинг дастидан», «Бемор», «Даво топдим», «Мушукчам» сингари шеърлари, шунингдек, Холиқ Раҳимов, (Фарғона), Одилжон Маталов (Андижон) каби ҳаваскорлар тизмалари ҳам ана шундай, қуруқ риторик сўзларнинг баёнидан ташкил топган. Бу хилдаги машқларини редакцияга жўнатган ҳаваскорларга қийинчиликлардан қўрқмай, ижод масъулиятини тўла ҳис этиб, умумсовет адабиёти дурдоналарини мутолаа қилиб, назарий ва амалий маълумот, малакасини такомиллаштира бориб, изланаётган ҳар бир қаламкаш, албатта, кўпчиликка маъқул бўларли асарлар ярата олиши мумкинлигини таъкидламоқчимиз.

Тошкентлик Мадамин Давроннинг бизга йўллаган «Тош йўлда» ҳикоясида бир мунча дуруст диалоглар, иборалар бўлгани ҳолда, умуман тасвирланган воқеа сунъий чиқиб қолган, ўқувчи ишонмайди. Қашқадарёлик Нормамат Тоғаевнинг «Пахтазор хандалари»да табиийлик ва юмор етишмайди, сурхондарёлик Шариф Эргашев эса «Шингил ҳикоялари»да ҳаётдаги муҳим воқеа билан номуҳимини ажрата билмаган. Шу билан бир қаторда ўзи тасвирлаётган воқеа, сюжет орқали ўқувчи учун бирор жиддий янги гап айта олмай, қийналгани сезилиб турибди.

«Адабиётнинг биринчи элементи тилдир», деган эди Максим Горький. Хоҳ насрда хоҳ назмда бўлсин, бадиий асар тилини ҳаммабоп содда, равон ва айни пайтда жозибали қилиш жуда ҳам мушкул иш. Бунинг учун ижодкор даставвал ҳаётни чуқур ўрганиши, воқеа-ҳодисаларни ғоят сезгирлик билан кузатиши, унинг кўпчиликка номаълум бўлган томонларини нозик идрок этиб илғаши ва асарида қўллана билиши даркор. Айни пайтда халқ оғзаки ижоди намуналарига таяниши, унинг дурдоналаридаги ифодавийлик, ҳаётийлик ва образлилик фазилатларидан ижодий ўрганиб, шу фазилатларни ўз асарларида такомиллаштира бориши лозим. Ана шундагина бадиият шинавандалари меҳри, эътиборини қозонадиган асарлар яратилиши турган гап. Буни ҳар бир ҳаваскор доимо ёдда тутиши керак.

Баъзи хўжаликларда пахта териш учун этаклар етишмайди.
(Редакцияга келган хатдан)

Шнор асқотди...

Хирмонга «ни» қурганлар...

А. Холиқов чизган расмлар.

Наманган республикамизнинг йилдан-йилга чирой очиб, тобора гўзаллашиб бораётган шаҳарларидан биридир. Бу ерда кўплаб турар-жой, маданий-маиший объектлари фойдаланишга топширилмоқда.

СУРАТДА: Наманган аэропортининг кўриниши.

Н. МУҲАММАДЖОНОВ фотоси.

ЁШ ТАЛАНТЛАР

ҚЎШИҚ ШАЙДОСИ

Қўшиқ давом этяпти. Нафосатга, эзгуликка ташна қалблар паздида, бутун олам, инсон умри куй ва қўшиқлардан иборатдек... Ёқимли мусиқа садолари, ширали, майин овозни юракдан тинглаётганлар санъатнинг мўъжизакор сеҳридан сархуш бўладилар. Бу сеҳрли оҳанглар киши қалбини тўлқинлантиради, ширин ва аламли туйғуларни ёдга солади...

Ўшанда Ватанимиз пойтахти —Москванинг катта концерт залларидан бирида Жалолқудуқ районининг Ойим қишлоғидан борган хушовоз йигит Эгамберди Мамадалиев туркманча «Ўн саккиз ёшинг» қўшиғини ижро этарди. Овоз майин, болаларникидек соф, беғубор бўлиб, хонада юрагининг қат-қатидан чиқарди. Эгамберди қўлидаги торини чертар экан, қаршисида неча юзлаб томошабинларнинг унга тикилиб турганидан ҳам ҳаяжонланди, ҳам дадиллашди. Қўшиқни охирига қадар жўшиб ижро этди. Томошабинларнинг олқишлари, самимий қутловлари остида озарбайжонча «Савина» қўшиғини ҳам улаб юборди.

Бундан беш йил муқаддам Бутуниттифоқ халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасида қатнашган Эгамберди пойтахтдан бир олам таассуротлар, кўксида кумуш медаль билан қишлоғига қайтди. Орадан кўп фурсат ўтмай, иккинчи марта яна Москвага борди. Бу сафар андижонлик Улуғ Ватан уруши қатнашчилари ва меҳнат ветеранлари билан бирга Улуғ Октябрь социалистк революциясининг 60 йиллик тантаналарини нишонлаш учун Ватанимиз пойтахтига йўл олди.

— Областимиз маданият бошқармасидан менга шунчалик ишонч билдиришиб, ветеранларга маданий хизмат кўрсатишни топширишган экан, бу ишончни қўлимдан келганча оқлашга ҳаракат қилдим, — деди у.

Талантли, ҳаваскор хонанда йигит Эгамберди Мамадалиев Наманган маданий-оқартув техникумини битириб, ўз қишлоғида санъатни ривожлантириш, халққа маданий хизмат кўрсатишга аҳд қилди. Мана, бир неча йилдирки, у қишлоқ клубининг мудири, «Ойим» совхозидаги «Нодира» ансамблининг музика раҳбари. У техникумда ўқиб юрган кезларидаёқ лирик қўшиқлар билан бирга классик ашулаларни ҳам ўрганишга интилди. Тинимсиз изланишлар, машқлар зое кетмади. Энди Эгамберди «Ушшоқ», «Баёт-5», «Бозургони» каби классик қўшиқлар ва халқ достонларидан парчаларни маромига етказиб айтадиган бўлиб қолди.

Шу билан бирга қардош халқларнинг тароналари билан ўз репертуарини бойитмоқда. Тожикча «Биё дилбар», туркманча «Гал ўртогим», озарбайжонча «Наргизим», «Савина» ва бошқа қўшиқлар ана шулар жумласидандир.

—Ўзим ҳам қўшиқ текстига музика ёзишни машқ қиляпман, —дейди Эгамберди биз билан суҳбатда.

«Нодира» ансамблининг музика раҳбари, хушовоз хонанда, республика қишлоқ бадиий ҳаваскорларининг қатнашчиси Эгамберди Мамадалиевнинг ниятлари катта. У санъат соҳасидаги билимини янада мустаҳкамлаш учун Тошкент Давлат маданият институтининг маданий-оқартув факультетига кириб ўқиб, ижрочилик маҳоратини оширишга аҳду паймон қилган.

С. АҲМАДЖОНОВА.

Ахборот

САЛОМАТЛИК КЛУБИ

Тошлоқ районида аҳолига медицина хизмати кўрсатиш яхши йўлга қўйилган. Пахта йиғим-терими авж олган ҳозирги долзарб паллада меҳнаткашлар сиҳат-саломатлигини мустаҳкамлаш йўлида тадбиркорлик билан иш юритиляпти.

Бевосита бепоён пахтазорларнинг ўзида теримчиларга яқиндан тиббий хизмат кўрсатиш мақсадида район соғлиқни сақлаш бўлими «Саломатлик» кўчма клубини ташкил этди. Клуб составида малакали врачлар, район санитария - эпидемиолог и я станциясининг мутахассислари, «Билим» жамиятининг лекторлари бор.

Кўчма клуб жойларда бўлиб, профилактик тадбирларни амалга оширади. Шу қатори кишиларни медицина янгиликлари билан таништириб, тематик лекция ва суҳбатлар уюштиради.

А. АЛИЕВ.

СОВҒА

«Андижаноблколхоз с т-рой» трестининг 9-колхозлараро механизациялашган кўчма колоннаси коллективи Ленин номли колхоз меҳнаткашлари фарзандлари учун ажойиб совға тайёрлади.

Бу ерда 140 ўринли янги болалар боғчаси кичкинтойларни қабул қилди. Объектни Аҳмаджон Тожибоев бошлиқ участка қурувчилари бунёд этишди.

Айни пайтда Пахтаобод районидаги 42 та мактабгача тарбия муассасасида меҳнаткашларнинг 5032 нафар фарзанди тарбияланмоқда.

А. АСҚАРОВ.

ЯНГИ ҒИШТ ЗАВОДИ

Қизилтепа районида ишлаб турган ғишт заводларининг сони яна биттага кўпайди. Бу ерда колхозлараро механизациялашган кўчма колонна қурувчилари янги заводни фойдаланишга топширишди.

Корхона дастлабки қурилиш материалларини ишлаб чиқара бошлади. Чиқит, резерв тупроқлар ҳисобидан хом ғишт тайёрлаш анча арзонга тушмоқда. Завод бир кеча-кундузда 20 минг дона хом ғишт ишлаб чиқаряпти. Янги корхона коллективи қишгача 1 миллион 200 минг дона хом, 100 минг дона пишиқ ғишт тайёрлаб, қурувчиларга тақдим этмоқчи.

Б. МАНСУРОВ.

* * *

Шунингдек, қашқадарёлик **И. Маллаев, Н. Тоғаев, А. Муқимов**, фарғоналик **Қ. Турсунов, М. Шарипов, К. Холбоев, У. Ҳамдамов, Э. Муқимов**, наманганлик **П. Бухоров, И. Қирғизов**, навоийлик **А. Бегматов**, хоразмлик **Қ. Рўзиматов**, андижонлик **Т. Иброҳимов**, жиззахлик **А. Имомов**, бухоролик **Р. Неъматов**, самарқандлик **А. Шаҳарбоев** ва қорақалпоғистонлик **Х. Отамуродовлар** ҳам турли мавзуларда хат-хабарлар йўллашган.

САМАН ҚАШҚА

«ТАБИАТ ВА ИНСОН» КОНКУРСИГА

Кузда колхоз раиси Тўхтабой қўшни қишлоқлик қирғиз чўпонидан сапсариқ тойчоқ сотиб олди. У от танлашни яхши билар, отга ишқибоз эди. Полвонлардек қомати келишган бу одам кўпкариларда соврин олиб турарди. Тойчоқ жуда чиройли эди. Сағриси тиллодек ялтиллар, оёқлари узун-узун, тўши бўртиқ, қулоқлари диккайган, пешонасидаги оппоқ қашқаси юлдуздек порларди. Қишлоқнинг энг олди улоқчиси Қодир полвон тойни «Саман қашқа» деб аташни таклиф қилувди, ҳаммага маъқул бўлди. Раис колхоз отбоқари Отақўзига тойчоқни алоҳида боқишни тайинлади.

Бир куни улоқда боши кесилган танача ўртага ташланди. Чавандозлар бараварига унга ёпирилишди. «Ҳа ол, торт» каби ҳайқириқлар айни авжига чиққанда Саман тўдага ёриб кирди. Шу пайт икки чавандоз улоқни бир-биридан тортиб олиш учун талашганча тўдадан чиқа бошлади. Тўхтабой иккаласининг ўртасига от солди. Қашқа отларни ҳар томон суриб, орасига суқилди. Боши улоққа яқин келди. Тўхтабой улоқни белидан чанглаллади-да, отининг бўйнидан ошириб, эгар қошига босди. Тагидаги от шундай куч билан олдинга ташланди-ки, улоқ чавандозларнинг қўлидан чиқиб кетди. Тўхтабой улоқни тақимига босиб олгач, ҳожати бўлмаса-да, Саманга қамчи урди. От бир кун аввал ёққан қалин қорни тўзитганича ўқдек учиб кетди. Уни таъқиб этаётганлар ортда қолишди.

Оломон жунбушга келди: «Қойил, отангга балли», «Бунақа от оламда йўқ» деган хитоблар айтила бошланди. Таъмагирлиги учун яқинда ферма мудирлигидан бўшатилган Жўрамирза бўлса, «Дунёда бундан зўр отлар ҳам бор» деди.

Қиш ичи Саман қашқанинг довруғи узоқ қишлоқларгача ёйилди. Кўпкариларда барча яхши совринлар уники эди. Саманни дам раис Тўхтабой, дам Қодир полвон минишар, чавандозлар ҳолдан тойса ҳам гижинглаган қашқа чарчаш нималигини билмасди.

Баҳор келиб, экин-тикин ташвиши бошлангач, тўй-томошалар тўхтади. Бу орада Тўхтабой Саман қашқага шундай ўрганиб қолдики, бир зум ажралгиси келмасди ундан. Район марказига ҳам уни миниб борарди.

Бир куни раис Зангдаги бўз ерларни кўргани бориб қайтишда кеч қолиб кетди. Атроф қоронғи, Фақат у ер бу ердагина эримай қолган қорлар оқариб кўринарди. Тўхтабой от манзилга адашмай боради, деган ишонч билан уни ўз ихтиёрига қўйиб, хотиржам келарди. Қишлоққа беш-олти чақирим қолганда Саман безовталана бошлади. Бироз юргач эса таққа тўхтади. Раис атрофга ҳайрон бўлгандек қараб қўйди. Ҳеч нима кўринмасди. Бироқ йигирма қадамча нарида уч жуфт лағча чўғ пайдо бўлиб, тобора яқинлашиб келаверди. Тўхтабойнинг бадани музлаб кетди.

Бўрилар учта эди. Саман қашқа уларни огоҳлантирмоқчидай орқа оёқларидан бирини ерга тап-тап уриб қўйди. Раис отга қамчи босди. Қашқа бўриларни эзиб ташламоқчидек олдинги оёқларини баланд кўтариб, кишнади. Бундай бўлишини кутмаган бўрилар уч томонга тарқаб кетишди. Саман шамолдек олға учди. Бўрилар қува бошладилар. Оралиқ масофа қисқариб борарди.

Тўхтабой от жиловини бўш қўйворди, унинг бўриларни етказмаслигига ишончи комил, фақат қоронғида қоқилиб йиқилмасин-да, деган хавотирда эди. Шу пайт яшин тезлигида зовурга яқинлашаётганларини сезиб қолди. Отни қайтаришнинг фурсати ўтганди. Зовур жуда чуқур бўлиб, қирғоқларининг оралиғи ўн-ўн беш метр келарди. Тўхтабойнинг миясида «Энди ўлдим, от ҳам нобуд бўлди, эҳ аттанг» деган фикр чақмоқдек ялт этди-ю кўзларини юмиб, бошини эгар қошига энгаштириб олди. Бир дақиқа у ўзини учиб кетаётгандек муаллақ сезди. Сўнг яна бир маромдаги йўртишни ҳис қилди. Саман қашқа зовур устидан учиб ўтганди. Бўрилар нариги бетда қолиб кетишди.

Эртасига Тўхтабой бу воқеани гапириб берганида кўпчилик ишонмади: чунки зовур устидан от сакраб ўтгани қишлоқликлар учун кўз кўриб, қулоқ эшитмаган ҳодиса эди. Отақўзи «Саман қашқа бўрини бир чақиримдан билади, жониворнинг тили йўқ, холос, лекин росаям аққли», деди сўнгги сўзларини ёнида тиржайиб турган Жўрамирзага тегизиб.

Орадан бир йил ўтгач қишлоқ аҳли Тўхтабойни зўр тантана билан пенсияга узатди.

Янги раис — ёш, хушбичим йигит, отда юришни ёқтирмас экан. Колхоз «Победа» енгил автомашинаси сотиб олди.

Қиш бўйи улоқ чопиб, қанчадан-қанча совринолган Саман қашқа экин—тикин даври бошлангач, отхонада зерикиб ётарди. Отақўзи уни ҳар замонда бир қишлоқни айлантириб келар, ҳамон меҳр билан парваришларди.

Раис «Саман қашқани бемалол минаверинг, усиз зерикиб қоласиз», — деган бўлса-да, Тўхтабой «Йўқ, энди уни Қодир полвонга ўхшаган ёш чавандозлар миниб, колхоз шуҳратига шуҳрат қўшсин», — деб унамади.

Бироқ Саман қашқа ёш чавандозларга насиб қилмади. Отга эга бўлиш иштиёқида қулай пайт пойлаб юрган Жўрамирза хушомадгўйлик билан раиснинг қўйнидан кириб, қўнжидан чиқиб бўлсада, Саман қашқани миниш ҳуқуқини қўлга киритди.

Ферма мудирлигига қайта сайланган Жўрамирза отхонага оғзи қулоғида кириб келди ва Отақўзига:

— Эски раис вақтида роса улоқ чопиб, маза қилдиларинг, энди бизнинг давримиз келди. Қани Саманни олиб чиқ, — деди қаҳри қаттиқлик билан.

— Лекин билиб қўй, от ёмон одамни хушламайди,— деб уни узиб олди Отақўзи. Бироқ, Жўрамирза унинг гапларига парво қилмади. Ирғиб отга минди-ю қаттиқ чоптириб кетди.

Оқшом пайти. Тоғ ёнбағридаги яйловга ҳайдаб кетилган қўйлардан ҳабар олиш учун кетаётган Жўрамирза ўзича аллақандай куйни хиргойи қилиб борарди.

Занг йўлининг ярмига етганда Саман қашқа бирдан тўхтади. Оёқларини ерга маҳкам тираб, қулоқларини диккайтирганича пишқира бошлади. Жўрамирза юришга қистаб, бир-икки ниқтади. Аммо Саман жойидан жилмади. У ҳамон ўша туришда қотиб қолган, бадани дир-дир титрарди. Жўрамирзани ваҳима босди. У атрофга олазарак кўз югуртирди. От устида ўтирганча кутишга қарор қилди. Бироз ўтгач, отга қамчи урди. Бироқ қашқа юришни мутлақо истамасди.

— Бизга қолганда қилиқ чиқармай ўл, падарингга лаънат, — деб тўнғиллаганча Жўрамирза отдан тушди ва жиловини узунроқ ташлаб, қулочкашлаб туриб, отнинг қулоқлари орасига қамчи солди. Оғриқ зарбидан от кишнаб юборди. Олдинги оёқларини кўтариб, қутилиб кетишга уринди. Жўрамирза жиловни маҳкам ушлаб олган, кетма-кет отнинг юз-кўзларига, бўйнига қамчи урарди. Қашқа жон ҳолатда бир юлқинди-ю, қочиб кетди. Жўрамирза узоқлашаётган отга ваҳима ва ғазаб билан қараб қолаверди. Чўли-биёбондай жойда ёлғиз қолганини сезиб, юраги увишиб кетди. Анча вақт шу алпозда туриб қолди. Сўнг қўлидаги қамчини маҳкам чанглаганча олдинга қараб юрди. У жаҳл билан тез-тез бораркан, «Бу ёғи яқин, пиёда етиб оламан», дея фикрларди. Бироқ кўп юрмай жойида қотиб қолди. Олдинда, ўн қадамлар чамаси бир жуфт бўри ғирашираида қип-қизил ёнаётган кўзларини лўқ қилиб, унга тикилиб турарди.

Жўрамирза беихтиёр ёнини пайпаслади. Пичоғи уйда қолганди. Қўрқувдан қалт-қалт титраганча қамчини янада маҳкамроқ қисди. Бўрилар унга яқинлашиб кела бошладилар.

Оралиқ беш қадамча қолди. Худди шу пайт орқасида алланарсанинг пишқирганини эшитди. «Бўрилар кўпайишяпти», деган ўйдан Жўрамирзанинг тиззалари қалтираб эгила бошлади. У орқасига бурилиб қарашга аранг куч топди. Икки одим нарида қулоқларини диккайтириб, қаҳрли нигоҳини бўрилардан узмай Саман қашқа турарди...

Бахтиёр НЕЪМАТОВ.

ҲАР ТЎҒРИДА

ШОФЕРЛАРНИНГ БЕМИННАТ ЁРДАМЧИЛАРИ

Швейцария автомобиль йўл хизмати қишки мавсумга тайёргарлик кўриб, йўлнинг ҳолотини назорат қилиб турадиган 500 тадан зиёд автоматик станцияни жойларга ўрнатди. Йўлнинг ниҳоятда хавфли участкаларига — тоғга кўтариладиган, тик қиялик ва айланма жойларга ўрнатилган ўта сезгир автоматик датчиклар ўз вақтида радио орқали йўл назорати хизматига шамол тургани, йўлни қор босгани ва яхмалаклар, туман, бошқа обиҳаво ўзгаришлари ҳақида хабар бериб туради. Швейцариядаги автомобиль трассаларининг мураккаб участкалари йўлни яхшилашда сақлайдиган автоматик датчиклар билан таъминланган. Температура тушиб кетса ва йўл юзаси яхласа датчиклар командаси билан махсус пуркагичлар ишга тушади ва яхмалакни йўқотади. Бундай қурилмалар мамлакатда 1979 йилдан буён муваффақиятли қўлланилмоқда.

ЭЛЕКТРОН ТЕЛЕФОН АППАРАТИ

Швециянинг «Л. М. Эриксон» фирмаси ғалати телефон аппаратини ихтиро қилди. Аппаратга одатдаги рақамли диск билан биргаликда ёдда сақлаб қолувчи электрон қурилма монтаж қилинади. Телефон аппарати эгаси ўзи илгари қўнғироқ қилган кишининг номини айтиши биланоқ автомат чақирилаётган абонентни шу заҳотиёқ улайди. Бундай телефон аппарати деб таъкидлайди «Арбетет» газетаси 2,5 мингтагача турли исмларни ўз «ёди»да сақлай олади.

Бироқ, шведлар бу янги маҳсулотни сотиб олишга жуда ҳам шошилаётганлари йўқ. Бунинг сабаби электрон телефон аппаратининг қимматлигида эмас, балки статистика маълумотларига кўра ҳар бир шведнинг танишбилишлари унчалик кўпмас. Шуниси ҳам борки, бу мамлакатда жуда кўпчилик кишиларнинг исм-шарифи бир хил.

ҚУЁШ УЙЛАРИ

Ироқ олимлари қуёш энергиясидан турар-жой коммунал хўжалигида фойдаланиш бўйича синов ишларини олиб бормоқдалар. Яқинда улар мамлакатда биринчи «Қуёш уйи»ни синов тариқасида фойдаланишга топширдилар. Бу уйни иситиш, совутиш, ёритиш системалари қуёш нурлари энергияси билан ишлайди. Бир қаватли бу уйнинг томи қия қилиб қурилган бўлиб, унинг тепасига 138 та қуёш батареяси жойлаштирилган. Батареялар томонидан ишлаб чиқарилган электр энергияси ёзнинг иссиқ пайтида уйни совутиш, совуқ пайтларда эса иситиш, бинога жойлаштирилган маиший электротехника асбобларини ишга тушириш, иморатни ёритиш учун бемалол етади.

(ТАСС).

Ю. Қаххоров кўп йиллардан бери ҳалол меҳнати билан ўз касбини эъзозлаб келмоқда. У Тошкентдаги «Металлобитремонт» устахонасида ишлайди. Бу мисгар-уста қўли билан тайёрланаётган ноёб идиш ва буюмлар харидорларга манзур бўлмоқда.

СУРАТДА: мисгар-уста Ю. Қаҳҳоров.

В. ТАРАН фотоси.

ҲУРМАТЛИ ЎРТОҚЛАР!

ҚИШЛОҚ ҲАҚИҚАТИ ГАЗЕТАСИГА ОБУНА ДАВОМ ЭТМОҚДА

Обуна «Союзпечать» агентликларида, алоқа бўлимларида ҳамда муассаса ва турар-жойларда, колхоз ва совхозларда, ўқув юртларида жамоатчи матбуот тарқатувчилар томонидан қабул қилинади.

Республиканинг қишлоқ жойларида обуна чекланмаган ҳолда ўтказилади.

Обуна баҳоси бир йилга — 7 сўм 80 тийин.

Обуна бўлиш ва матбуотни вақтида етказиб бериш юзасидан барча саволлар бўйича газета редакциясига, унинг жойлардаги мухбирларига, шунингдек, «Союзпечать» агентликларига мурожаат қилишингиз мумкин.

СПОРТ

● ШАШКА ПЕШҚАДАМЛИККА ИНТИЛИБ

Самарқандда хотин-қизлар ўртасида халқаро шашка бўйича «Суғдиёна атиргуллари» деб номланган анъанавий Бутуниттифоқ турнири давом этмоқда.

Шуниси эътиборга лойиқки, мусобақанинг дастлабки туриданоқ пешқадамлик учун қизғин баҳс борди. Негаки, турнирда тўққиз нафар СССР спорт мастери ва беш нафар мастерликка номзод иштирок этишмоқда. Умуман, шашка мухлислари жаҳоннинг тўрт маротаба чемпиони москвалик Е. Михайловская, Россия чемпиони архангельсклик Т. Шульмина, Москва чемпиони А. Брохунова ва бошқа иқтидорли спортчилар ўртасидаги учрашувларни қизиқиб томоша қилишмоқда.

Мусобақада республикамиз спорт шарафини самарқандлик Л. Иброҳимова, М. Байрамова, Б. Эстерлис, Э. Пилосова, андижонлик К. Мирзаева ҳамда тошкентлик П. Гольдшмидт ҳимоя қилишмоқда. Шу кунга қадар ўтказилган ўн турдан сўнг пешқадамлар сафида ўзгариш бўлди. Кетма-кет уч ғалабага эришган Россия чемпиони архангельсклик Т. Шульмина биринчи ўринга чиқиб олди — 8 очко. Тўрт карра жаҳон чемпиони Е. Михайловская пешқадамдан бир очко ортда бормоқда.

Шуниси қувончлики, республикамиз вакилларидан икки нафари — андижонлик К. Мирзаева (6,5 очко) ва самарқандлик Э. Пилосова (6 очко) кучли олтиликдан ўрин эгаллаб туришибди.

● ХОККЕЙ «БИНОКОР»НИНГ ҒАЛАБАСИ

СССР чемпионатининг биринчи лигасида навбатдаги тур учрашувлари ўтказилди.

Тошкентнинг «Бинокор» командаси хоккейчилари мавсум ўйинларини сафарда ўтказишларига қарамай яхши натижаларга эришишяпти. Чунончи бинокорчилар галдаги икки учрашувда ҳам зафар қучдилар. Улар Воронежда маҳаллий «Буран» коллективи билан бўлган биринчи матчда 5:2 ҳисобида ғолиб чиқишди. Такрорий учрашувда ҳам тезкорлик ва уюшқоқликда шайба сурган бинокорчилар 6:3 ҳисобида ғалаба қозонишди.

Шу турнинг бошқа учрашувлари натижаси билан танишинг: — «Металлург» (Череповец) — СКА (Новосибирск) — 3:2, 5:2, «Сибирь» (Новосибирск) — «Кристалл» (Саратов) — 10:2, 4:2, «Динамо» (Минск) — «Торпедо» (Усть-Каменогорск) — 4:6, 4:4, «Динамо» (Харьков) — «Енбек» (Олмаота) — 4:4, 10:3.

● ФУТБОЛ БИРИНЧИ ЛИГАДА

Навбатдаги турда пешқадам — Кишинёвнинг «Нистру» командаси футболчилари йирик ҳисобда ғалаба қозонишди.

Кишинёвликлар ўз майдонларида Киевнинг СКА клуби билан учрашиб, меҳмонлар дарвозасига жавобсиз тўрт тўп йўллашди. Бу ғалабадан сўнг очколар сонини 50 тага етказган «Нистру» пешқадамлик мавқеини бой бермади.

Жиззахнинг «Звезда» коллективи сафарда Кировнинг «Динамо» футболчиларига қарши ўйнади. Учрашув 2:0 ҳисобида майдон эгалари фойдасига ҳал бўлди. Турнир жадвалининг иккинчи поғонасида бораётган Вильнюснинг «Жальгирис» клуби Ланчхутида маҳаллий «Гурия» командаси билан учрашди. — 2:2, Учинчи ўринни эгаллаб турган Воронежнинг «Факел» футболчилари эса «Металлург» (Запорожье) коллективини енгишди —3:1.

Редактор И. СУЛАЙМОНОВ.

Телевидение

ПАЙШАНБА

7 ОКТЯБРЬ СССР КОНСТИТУЦИЯСИ КУНИ

● МТ I

9.00 «Время».
9.40 СССР халқларининг қўшиқлари ва рақслари.
10.40 СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига бағишланган янги нашрлар ҳақида.
11.10 «Бугун — СССР Конституцияси куни». Кўрсатувда СССР Олий Совети Иттифоқ Советининг раиси А. П. Шитиков иштирок этади.
11.40 «Ватаним қўшиқлари». Концерт.
12.05 «Коммунистлар». Совет шоирларининг шеърлари асосида композиция.
12.35 «Ота уйи». Деҳқон Лопатинлар оиласи ҳақида телевизион очерк.
13.20 «Дунё воқеалари».
13.35 Л. Минкуснинг «Баядерка» балети. С. М. Киров номли Ленинград Давлат академик опера ва балет театрининг спектакли.
15.55 «Аёл ҳақида диалоглар». Телевизион ҳужжатли фильм.
16.45 «Хафель дарёсидаги Колумб». Телевизион бадиий фильм премьераси [ГДР].
17.00 «Севимли қўшиқлар». Киноконцерт.
18.45 «Чўчқабоқар». Мультфильм.
19.05 Оренбург Давлат рус халқ хорининг концерти.
19.50 «Ҳукумат аъзоси», Бадиий фильм.
21.30 «Время».
22.05 «Ғаройиб концерт». СССР халқ артисти С. Образцов раҳбарлигидаги Давлат академик Марказий қўғирчоқ театрининг спектакли.
23.40 Янгиликлар.

● МТ II

18.30 «Запасдаги офицер». Бадиий фильм.
19.50 «Энергиянинг иккинчи умри». Илмий-оммабоп фильм.
20.00 СССР халқ артисти А. Соловьяненко концерти.
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».
20.45 СССР Конституцияси кунига бағишланган музикали программа.
21.30 «Время».
22.05 «Киев овозлари». Илмий-оммабоп фильм.
22.15 Футбол бўйича СССР чемпионати. МАСК — «Шахтёр». 2-тайм. «Динамо» Марказий стадионидан олиб кўрсатилади.
23.00 Хоккей бўйича СССР чемпионати. «Торпедо» — «Динамо» [Москва]. 2- ва 3-даврлар. Горький шаҳридан олиб кўрсатилади.

● УзТВ I

* * *

17.45 Кўрсатувлар программаси.
17.50 «Катта пойгалар». Болалар учун ҳужжатли фильм премьераси [«Ўзбектелефильм.»].
18.00 «Партия бизга бахт берди». Мактаб ўқувчилари учун адабий-музикали композиция.
18.40 «Республикам куни». Ҳужжатли фильм.
18.50 «Ҳаётимизнинг Асосий қонуни». Кўрсатувда Ўзбекистон ССР Адлия министрининг ўринбосари Қ. Аҳмаджонов иштирок этади.
19.30 «Ахборот» [рус.].
19.45 «Бахт ва иқбол тароналари». Ўзбекистон ССР Давлат телевидениеси ва радиоси халқ чолғу оркестри ҳамда хори ижросида СССР Конституциясига бағишланган музикали-адабий композиция.
20.30 «Ахборот».
20.50 Санъатшуносларнинг Халқаро симпозиуми. «Тошкент: ижодий учрашувлар».
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Гулла-яшна юртим менинг». Фильм-концерт [«Ўзбектелефильм».].
23.10 «Цирк, цирк, цирк».
23.55 «Бугун оламда нима гап!». Халқаро аҳвол кундалиги.

«ҚИШЛОҚ ҲАҚИҚАТИ» «СЕЛЬСКАЯ ПРАВДА» Газета Центрального Комитета Компартии Узбекистана

БИЗНИНГ АДРЕС: 700 000, ТОШКЕНТ —П, ЛЕНИН КЎЧАСИ, 41* ТЕЛЕФОНЛАР: редактор ўринбосарлари — 33-44-43, 32-56-21, 33-54-33, 32-54-42. Масъул секретари — 33-09-93, 32-56-26. Секретариат — 32-54-48, 32-56-25. Партия турмуши бўлими — 32-56-34, 32-56-22. Деҳқончилик бўлими — 32-56-35, 32-54-51. Чорвачилик бўлими — 32-56-33, Қишлоқ қурилиши бўлими — 32-54-44. Маданият, адабиёт ва санъат бўлими — 32-56-36. Ахборот ва спорт бўлими — 32-54-46. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 32-54-52, 32-56-39. Таржима бўлимлари — 32-33-81-42. 56-37, 32-54-54. Сатира ва юмор бўлими — 32-54-52. Иллюстрация бўлими — 32-56-27, 32-58-83. Эълонлар бўлими — 33-81-42.

Нашриёт диспетчери — 32-78-94. Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Р. 02037 Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64543. А. 1132.